

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 234.
1938. október 18., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Aradî Közölny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Országszerre megünnepelték Őfelsége II. Carol király negyvenötödik születésnapját

Ünnepségek Sinaiban és Bucarestiben. — Ünnepi istentiszteletek az aradi vallásfelekezetek templomaiban

Bucurestiből jelentik: Őfelsége II. Carol király negyvenötödik születésnapját tegnap az egész országban és a külföldön is méltó keretben és bensőséggel ünnepelték meg. A pátriárkátuson, az ország összes templomaiban, az összes román követségeken imádkoztak az Uralkodóért.

A sinai királyi udvarban az ünnepség az udvari gyász miatt zártabb körű volt, mint máskor. Negyvenkét herceg és hercegnő vett részt az ünnepségen, köztük Hohenzollern Frigyes főherceg, Őfelsége unokabátyja, Erzsébet királyi hercegnő, Ileana főhercegnő, Habsburg Anton főherceg, gyermekeikkel. Az istentiszteletet a pátriárka pontifikálta nagy papi segédlettel, a királyi család tagjai és az udvari főméltóságok, valamint a polgári és katonai főméltóságok jelenlétében. A templom előtt az első számú vadászrezend díszszázada sorakozott, melynek élén Palanescu tábornok vezényelte tisztelgésre a csapatot Őfelsége előtt.

A díszszemle után az üdvözlésre érkezett előkelőségek a királyi kápolnába mentek, ahol beikták nevüket az üdvözlési listámba. Fél órákor Urdareanu főudvarnagy az udvar jókívánságait, Miron Cristea pátriárka miniszterelnök pedig a kormány jókívánságait nyújtotta át. Az utána következő udvari ebédén Őfelsége a királyi család tagjaival vett részt, de ott volt a pátriárka, Urdareanu főudvarnagy, Flondor udvarnagy és a lovagrend nagymestere is.

Arad lakossága is méltó módon kivette részét abból az országos ünnepségből, amelyben Őfelségét, II. Carol királyt részesítették születésnapja alkalmából. Vasárnap délelőtt a király születésnapjára való tekintettel az

összes aradi egyházakban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyeknek keretében az uralkodóért és a királyi ház tagjaiért imádkoztak.

Páris. (Rador.) Őfelsége II. Carol király születésnapja alkalmával a rohani-i templomban Te Deum volt. Az istentiszteletet, amelyen a francia államfőt Bellende ezredes képviselte és amelynél Dinu Cesianu párisi román követ is megjelent, Laju archimandrita celebrálta.

A külföldi sajtó méltatása

London. (Rador.) A News Chronicle ma hosszabb cikket közöl bucurestii tudósítójának tollából, aki elragadtatott hangon ír II. Carol király bölcs országvezetéséről a nagy európai változások idején.

Bruce Lockhart legújabb könyvében II. Carol királyról, mint a jelen idők egyik legnagyobb uralkodójáról emlékezik meg. Az angol sajtó hangja egyébként kedvezően ítéli meg Romániának az utóbbi időben tanúsított magatartását.

Berlin jelentés szerint Őfelsége II. Carol király 45-ik életévének betöltése alkalmából, a német sajtó hosszú cikkekben méltatja az uralkodó egyéniségét és munkáját. A Kölnischer Zeitung többek között a következőket írja:

— II. Carol király egyénisége által legelhivatottab arra, hogy mint király irányítsa a nemzetet. Ő igaz-vérig román, ami által népe határtalan szeretetét vivta ki. Carol király Délkelet-Európa egyik legérdekesebb személyisége. Egy olyan uralkodói személyiség, aki nemcsak képvisel, hanem irányítja is nemzetét.

Ujabb közvetlen tárgyalások kezdődnek Magyarország és Csehszlovákia között

Hivatalosan közölte a csehszlovák külügyminisztérium a tárgyalások újból való felvételét

A csehszlovák külügyminiszter németországi megbeszélései

Páris. A Havas ügynökség Pozsonyba küldött munkatársának Durcsansky szlovák külügyminiszter, aki részt vett a komáromi tárgyalásokon, kijelentette, hogy mielőtt a nagy hatalmak kezébe tennék le a komáromi vitás anyagot, újból megkísérik a Magyarországgal való közvetlen tárgyalások felvételét. Nincsen kizárva, hogy még egy harmadik hatalom közvetítését fogják kikérni. Sidor képviselő legközelebb Varsóba indul, ahol lehetséges, hogy új kezdeményezés történik. Hangsúlyozta végül Durcsansky, hogy a szlovákok meg akarják magukat értetni a magyarokkal.

Más francia lapok jelentése szerint közvetítő megoldásról is szó van, amelynek értelmében Magyarország minden további nélkül vissza-kapná a felvidék déli részét, ahol 50 százalé-

kal nagyobb a magyarság arányszáma. A Kárpátján pedig népszavazás lenne. Szó van arról is, hogy Németország és Olaszország ki akarja kapcsolni Franciaországot és Angliát a magyar és cseh kérdés rendezéséből, mert ez esetben gyorsabb lenne a megoldás. Az Oeuvre úgy tudja, hogy a csehek visszaadják Kassát, de Pozsony az övék maradna.

Róma. Itt hivatalosan megerősítik azt a hírt, hogy a római cseh ügyvivő vasárnap este felkereste Ciano gróf külügyminisztert és tudatta vele, hogy a csehszlovák kormány hajlandó újabb tárgyalást kezdeni Magyarországgal. A csehszlovák kormány külügyminisztere utasította a berlini nagykövét, hogy hasonló bejelentést tegyen Berlinben. Az olasz félhivatalos

sajtó különben holnapra, keddre döntő változást vár a válsággal kapcsolatban.

Vilányi Frigyes báró, római magyar követ hétfőn délután látogatást tett Ciano gróf olasz külügyminiszternél.

Beck lengyel külügyminiszter vasárnap kihallgatáson fogadta a román, magyar és olasz nagykövetet, illetve követet, akikkel hosszabb tanácskozást folytatott a magyar—cseh kérdésben.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter ma délelőtt felkereste Imrédy Béla miniszterelnököt, majd később odaérkezett Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár is. A hármas tanácskozás több, mint egy óra hosszat tartott, majd a tanácskozás után Kánya külügyminiszter és Pataky államtitkár a külügyminisztérium ba hajtattak.

A fasiszta nagytanács kedden este Mussolini miniszterelnök vezetésével ismét ülésre jön össze a Palazzo Veneziaán.

Horthy Miklós magyar kormányzó vasárnap reggel a magyar vezérkar főnöke, valamint katonai irodájának főnöke kíséretében Miskolcra utazott és látogatást tett a közelben Sajószentpéterre kirendelt csapatoknál. A magyar kormányzó késő délután tért vissza Budapestre.

Elénk diplomáciai tevékenység

Prága. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: Eddig semmiféle határozat nem történt a magyar—csehszlovák közvetlen tárgyalások újrafelvételének tekintetében. Következésképpen a diplomáciai megbeszélések nemcsak Budapest és Prága, hanem London, Páris, Berlin és Róma között is folyamatban vannak. Ugy hiszik, hogy rövidesen közvetett megoldás jön létre a magyar követelések és a csehszlovák javaslatok között, olyan módon, hogy Pozsony, Nyitra, Losonc és Ungvár Csehszlovákiához tartoznak ezután is. Bizonytalan Kassa város sorsa.

Pozsony. Az itteni pénzügyigazgatóság intézkedésére a csallóközi magyar tanítók már nem kapták meg a november elsejei fizetésüket. A rendelkezést azzal indokolják, hogy a csehszlovák delegáció, mint ismeretes, már az első javaslatában vissza akarta adni a Csallóköz Magyarországnak.

Az olasz álláspont

Róma. Rador. Az Informazione Diplomatica a következő cikket közli:

Felelős római körökben teljesen igazságosnak minősítik a budapesti kormány katonai intézkedéseit. Részleges mozgósításról is szükséges óvatossági rendszabályokról van szó, annak következtében, hogy Csehszlovákia még mindig hadikészültségben van és Magyarország esetleg lényegesen hátrányosabb helyzetben lenne szomszédjánál.

Római mértékadó körökben megerősítik azt a hírt, hogy Prága és Budapest között a közeli napokban újra felveszik a tárgyalások fonalát.

amelyek a Münchenben lefektetett irányelveknek az alapján öröndetes befejezést ígérnek.

Magyarország visszanyeri azokat a területeket, ahol a magyarok túlnyomó többségben élnek, népszavazást rendeznek a vitás területeken és a Csehszlovákiában élő többi kisebbség is jogot kap arra, hogy önmaga döntsön jövőjéről, azaz megválassza otthonát.

Római körökben hangsúlyozzák, hogy a külföldi sajtó játéka egyszerűen gyermekes. Haszontalan cselekedet ellentéteket keresni a „tengely”

magatartásában. Ugy vélik, hogy a prágai kormány döntő érdeke az, hogy a történelemnek ezt a fejezetét lezárja és olyan kialakulást irányítson, amely teljesen ellentétes a tegnapi eseményekkel szemben. Amint az új határokat megvonják és azokat Olaszország szavatolja, Csehszlovákiá-

nak politikai, gazdasági és szellemi téren ujja kell szerveződnie. Felelős római körökben úgy tudják, hogy a Duce biztosította Chalkovszky csehszlovák külügyminisztert, hogy országa bizhatik Olaszország barátságában.

A Timpul jelenti:

A Timpul budapesti levelezőjének következő híradását közli:
— Párisból jelentik: A Le Journal Rómából érkezett szenzációs híradást közöl, amely szerint Mussolininek sikerült Hitlert arra rávenni, hogy fogadja el a magyar álláspontot nemcsak a magyarok területének visszacsatolására, hanem Kárpátja egyes részeinek visszacsatolására nézve. A Le Journal azt állítja, hogy Németország és Olaszország közös lépést tesznek Prágában és a Sirovy-kormányt négy napi határidőt adnak a magyar követelések elfogadására. A csehszlovák kormány visszautasítása esetén sürgősen összehívják a négyhatalmi értekezletet, amely Velencében vagy Brioniban fog ülésezni.
A Timpul megjegyzi, hogy a Le Journalnak Budapesten keresztül érkezett híre megerősítésre szorul.

Német—cseh tárgyalások

Prága. Chalkovszki külügyminiszter tegnap visszatért németországi utjáról a csehszlovák fővárosba és a pályaudvarról a miniszterelnök palotájába hajtatott, ahol a kormány tagjai várták. Nyomban minisztertanács volt, amelyen a külügyminiszter jelentést tett megbeszéléseiről, amelyeket Németországban folytatott. A tanácskozásokról csak annyi szivárgott ki, hogy a berlini tárgyalások pontjait még a hét folyamán egyes szakbizottságok fogják letárgyalni. Kalfuss pénzügyminiszter, Karvasch kereskedelmi és iparügyi miniszter, Feierabend földmívelésügyi miniszter és Ververka propagandaügyi miniszter Berlinbe fognak utazni.

A Cseh Távirati Iroda jelenti: Hivatalosan megállapították, hogy Csehszlovákia összesen 3307 iskolát veszített el a határok új megvonása következtében. Kizárólag olyan iskolákról van szó, amelyekben cseh nyelven történt a tanítás. Mjutan Csehszlovákiában teljes az oktatási szabadság, kézenfekvő, hogy kizárólag cseh nemzetiségű polgárok gyermekeiről van szó. A hivatalos statisztika kimutatja ezenkívül, hogy a Németországhoz csatolt területeken összesen 168 ezer cseh gyermek, a Lengyelországhoz csatolt területeken összesen 33.500 cseh gyermek tanult, akiknek ezután németül, illetőleg lengyelül kell tanulniuk.

Páris. (Rador.) A párisi baloldali lapok

szerint Hitler a Chalkovszky csehszlovák külügyminiszterrel folytatott tárgyalása során kérte, hogy a prágai kormány rendelje el valamennyi nemzeti szocialista szudeta-német kiadását.

Berlin. (Rador.) Német politikai körökből határozottan cáfolják azt a hírt, mintha Hitler a Csehszlovákia területén tartózkodó nemzeti szocialista érzelmi képviselők és szenátorok kiadatását kérte a prágai kormánytól. Cáfolják azt a hírt is, amely arról tudott, hogy német politikai rendőrszolgálatot szerveznek Prágában. A Berlin és Prága között levő függő ügyek, különösen pedig a Csehszlovákiában maradt németek sorsának intézése a két kormány további tárgyalásainak anyagát fogja képezni. Német körökben ugyanekkor ismételten hangoztatják, hogy Berlin nem tekinti ezután sem a Csehszlovákiában maradt németek sorsát — érdektelenül.

Prága. (Rador.) Az alig néhány napos Sirovy-kormány belső válságot hevert ki. Fajnor igazságügyminiszter és Párkány tárca nél-

küli miniszter bejelentették a kormány elnökének lemondásukat. Párkány a lemondását egészségügyi okokkal magyarázta. A minisztertanács a lemondásokat tudomásul vette. Fajnor tárcáját Feierabend törvényegységesítési miniszter vette át.

Berlin. A hivatalos lap mai számában megjelent intézkedés értelmében a Németország birtokába került szudeta-vidéken a 10, 20 és 50 csehszlovák bankjegyek további intézkedésig forgalomban maradnak, míg a többi csehszlovák bankjegyeket kivonják a forgalomból. A cseh bankjegyeket november elsejéig 12 pfeninges alapon cserélik be. Később a beváltási alapot csökkentik.

A németországi Krupp-gyár veszi meg a Schneider-Creusot részvényeit

Páris. A lapok prágai jelentés nyomán közlik, hogy a csehszlovákiai Schneider-Creusot vállalat elhatározta, hogy részvényeit eladja a német Krupp-műveknek.

Életbeléptetik az angol—olasz egyezményt?

London. Rador. A Press Assotiation jelentése szerint az angol kormány szerdai tanácskozásán szóba került annak lehetősége, hogy az angol—olasz megegyezést azonnali hatállyal életbeléptessék, miután 10 ezer olasz önkéntest már hazaszállítottak Spanyolországhól.

Feloszlatták az angol önkéntes légiót

Halifax lord angol külügyminiszter levelet írt a britt légió tagjainak, akiket a berlini nagy-követi konferencia határozata következtében visszarendeltek. Ezeknek az önkénteseknek a népszavazás alá kerülő területeken kellett volna a rendet fenntartani, de miután Berlinben a népszavazás mellőzését határozták el, az erre a célra alakított önkéntes légiót feloszlatták. A külügyminiszter levelében többek között ezeket írja:

Ha a hékét Münchenben sikerült megmenteni, ezt oly embereknek köszönhetjük, akik akár csak önként hajlandók voltak önként feláldozni magukat az egész emberiség érdekében.

**VEHET
MÁR
RÁDIÓT**

mert megérkeztek az 1939-es típusú rádiók!
**HORNYPHON, MINERVA,
SIERA, STANDARD stb.**
világmarkák gyári lerakata.
OLCSÓ ARAKI

**VERES
LÁSZLÓ**
cégnél, Blv. Reg. Ford. 47.
Telefon: 27—56 szám.

Megbocsáthatatlan szolgálat

Írta: LÉON DEUTSCH

— Igazad van, — mondta Clément Merville — joggal kérdezed, hogyan lehetséges, hogy Jacques, aki sok éven át legjobb barátom volt, így eltiün. hessen az életemből? Jacques Chalindrey legjobb, elválhatatlan barátom volt évtizedeken keresztül, még jóval azelőttől, hogy megházasoltam. Nem szépittem a dolgomat: az én rossz jellememen mult, hogy elváltunk egymástól. A magyarázat: Jacques megbocsáthatatlan szolgálatot tett nekem. Tanuja volt életem legkeservesebb drámájának.

Clément Merville elhallgatott és habozott. Látani, hogy biztatást vár, úgyhogy biztosítottam, nyugodtan beszélhet előttem, meg fogom érteni és nem itélem el. Rövid tétovázás után tehát folytatta:

— Jó tíz évvel ezelőtt történt, hogy feleségem, Christiane elhagyott. Vigasztalhatatlan voltam. Ma már tudom, hogyha az ember fiatal, akkor nagyon hajlamos arra, hogy bizonyos baleseteket az életben a kellelénél többre becsüljön. Mindenesetre akkor kétségbe voltam esve és Jacques mindent elkövetett, hogy tartsa bennem a lelket. Órákat töltöttem nála és Christianeról beszéltem. Még ma is emlékszem figyetlen és kedves mondataira, ahogyan igyekezett lelkemre beszélni és újra megbarátkoztatni az élettel. Eleinte természetesen siker nélkül, mert ha arra gondoltam, hogy milyen boldog voltam Christiane-nal és milyen határtalanul szerettem, az életnek semmi értelme se volt számomra.

— Inni kezdtem. Minden este kis bárókba vettem meg magamat és egyik pohárral hajtottam le a másik után, amíg fejembe nem szállt az ital és elvesztettem józan ítélőképességemet. Ilyenkor elhittem magammal, hogy nem történt semmi, minden úgy van, mint régen volt, Christiane otthon vár rám és még mindig szeret. S késő éjjel elmentem Jacques-hoz és dadogva mondtam neki, hogy minden rendbejött, Christiane hazatért és imád. Förtelmes látvány lehettem, nem tagadom.

— Azután következett a lábadozás korszaka. Ebben a lábadozásban sok szerepe volt Jacques kitünő befolyásának is, nélküle legalább is sokkal később álltam volna talpra. Jacques volt a leghűségesebb barát, akinek mindig volt ideje számomra, mindig volt számomra jó tanácsa, szívélyes szava, példája, szórakoztató programja. És Jacques büszke is volt rám, hogy sikerült talpraállítania, mert még nem tudta, hogy ajánlatos a legőszintébb emberi érzésekben is kételkedni.

— Ritkítani kezdtem látogatásaimat Jacques-nál. Elfoglaltam egy mérnöki állást és apámnak is sikerült rávennie, hogy belépjek egy nagy vállalat igazgatóságába: egyik napról a másikra elfoglalt ember lettem. Kitünő ürügy volt ez arra, hogy ritkábban lássam Jacques-ot. Azután volt némi sikerem. Tudod, becsvágyó ember vagyok. Karriert csináltam, egyre több dolgom volt, egyre többet kellett emberek közé, társaságba járnom. Christianet elfelejtettem, futó, hosszabb-rövidebb viszonyokat kötöttem és igyekeztem arra, hogy azok a nők, akikkel láttam, emeljék értékemet. Heccegttem vele, hogy elfelejtettem Christianet és csakhamar már annyira elfelejtettem, hogy nem is volt érdemes hencsegnem vele.

— Ha valaki csodálkozott rajta, hogyan lehetséges, hogy teljesen megszűnjön a kapcsolat olyan barátok között, mint amilyenek Jacques és én voltunk, akkor attól se riadtam vissza, hogy vádoljam Jacques-ot. Azt állítottam, hogy ő volt az, aki

rossz befolyást gyakorolt rám és miatta viselt meg annyira házassági drámám. Mert rossz volt a lelki-ismertem és szabadulni szerettem volna Jacques-ról még az emléktől is. Nagyon egyszerű: szégyeltem, hogy látott, mikor kétségbe voltam esve, hogy ismert akkor, mikor a leggyengébb voltam, mikor egy nő miatt tökéletesen összetörttem és olyan hitványul viselkedtem, ahogyan férfiak nem szabad. Nem tudtam megbocsátani neki, hogy tanuja volt megsemmisülésemnek. Pedig hát hiába tudtam, hogy csak éppen a történet velem, ami mást mindenkiel megtörtént: tulságosan nagy fontosságot tulajdonítottam egy kis balesetnek; vigasztalhatatlannak mondtam magam és megvigasztalódtam; gyáva és kétségbeesett voltam előtte és mikor már helyrejttem, összeszedtem magam, megtanultam mosolyogni és élni, szégyeltem, hogy van, aki ismert, mikor el voltam veszve.

— Így azután teljesen elváltunk. Most már hosszú évek óta egyáltalában nem találkozom vele. Azt hiszed, közelednem kellene hozzá? Mondom, ehhez nem vagyok elég jellem. Idegenek lettünk egymásnak.

Ez a beszélgetés egy társulati gyűlés után folyt le. Mikor Clément Merville befejezte, egy férfi ment el mellettünk. Megismertem, Jacques Chalindrey volt. A két férfi egy pillanatra egymásra nézett, azután elkapták fejüket. Clémentre néztem, csak közönyt láttam a szemében.

CORSO: 5, 7.15 és 9.15. Telefon: 20-65. Csak ma és holnap

A „Csodák csodájának” filmje:

GOLDWYN FOLLIES

Vera Zorina, Helen Jepson, Ritz Brothers és Charlie, a beszélő bábu

Következő slágerünk: Maxim Gorki regénye:

Ejjeli menedékhely

Jean Gabin, L. Jouvet, Suzzy Prim, Junie A. és Sokolof

Az önkéntes légió tagjait utban Németország felé rendelték vissza. A légió szombaton érkezett Tilbury kikötőbe. Az önkéntesek a világháború alatt divatban volt katonai dalokat énekeltek.

Anderson John az angol nemzeti szolgálat minisztere

Chamberlain miniszterelnök, aki jelenleg Skóciában üdül, ma visszatér Londonba, hogy előkészítse a szerdán tartandó minisztertanács anyagát. A Havas távirati ügynökség szerint angol politikai körök a szerdán tartandó minisztertanácsnak különleges fontosságot tulajdonítanak. A minisztertanács nemzetvédelmi kérdésekkel foglalkozni. Ugyilátszik, hogy a kormány minden figyelmét ennek a kérdésnek szenteli és elsősorban is a nemzetvédelemnek háború esetén történő megszervezését célozza. Az angolok megváltozott felfogására jellemző az a hír, hogy a kormány minden valószínűség szerint igen rövid időn belül áttér olyan sorozási rendszerre, amely megfelel az angol felfogásnak és amelyet nemzeti szolgálat névvel jellemeznek meg. A hírt megerősíti Sir John Simon miniszternek Sheffieldben tartott beszéde, ahol a miniszter kijelentette, hogy jelenleg az a legfontosabb, hogy az ország férfitartóit különleges szolgálatokra képezzék ki.

Ugy tudják, hogy a szerdai minisztertanácsban szóba kerül a nemzeti szolgálat miniszteriumának megalkotása. Ennek a miniszteriumnak az volna a feladata, hogy összeírja az országnak egész lakosságát abból a szempontból, hogy a nemzetvédelem megszervezésénél milyen szerepet tölthet be. A nemzeti szolgálat miniszterének Anderson John, Bengália kormányzóját szemelték ki. Anderson Készítette el London kiállításának tervét, amelyet a legutóbbi válság alkalmával félig meg is valósítottak.

A szerdai minisztertanácsban foglalkozni fognak a Csehszlovákiának nyújtandó pénzügyi segítséggel. Mint írják az Angol Bank Csehszlovákiának tíz millió font sterling előleget nyújt a szünetvidék cseh menekültjei számára. A csehszlovák bizottság kijelentette, hogy a segítségek kiosztásánál nem lesznek különbségek faj és vallás között.

Sztójadinovics a jugoszláv külpolitikáról

Belgrád. (Rador.) Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök vasárnap este a jugoszláv radikális munkaközösség párhelyiségében nagy beszédet mondott, amellyel megnyitotta a választási küzdelmet. Beszéde során a nemzetközi helyzet alakulásáról azt a következtetést vonta le, hogy kormányának politikája teljes egészében helyes volt. Amikor átvettük a kormány vezetését — mondotta — Jugoszlávia szörnyű helyzetben volt. Határain mindenütt ellenségek állottak. Egyik szomszédunkat azzal vádoltuk, hogy nekünk komitácistákat, a másikat azzal, hogy uszításukat küld. A harmadikat azzal, hogy merénylőket képez ki, a negyediket pedig, hogy elrejtje a merénylőket. Ebből a zavaros helyzetből, kormányom három és fél éves működése alatt rendet teremtettem. Az ország gazdasági téren óriási fejlődött és a dinár ma Európa egyik legerősebb valutája.

Ami a külpolitikát illeti, Jugoszlávia tekintelve az egész világon megnőtt és ilyen tekintélynek még sohasem örvendett. Az utóbbi napokban láthattuk, hogy más államok képviselői, olyan országoké, ahol eddig éles kritikát hallottunk külpolitikánkkal szemben, most ugyanazokon a nyomdokokon haladnak, mint amelyeken mi haladunk két év óta és ugyanazok az egyének akik annak idején bennünket bíráltak, most ugyanazokat a szavakat használják, amelyeket én használok két év óta régi és új barátokról szólván. Az események olyan fényesen igazolták külpolitikánkat, hogy azt egy író sem tudná jobban megírni.

Hadviselő félnek ismerik el Francot

Burgosból jelentik: Franco és kormánya erősen bíznak abban, hogy az olasz önkéntesek elszállítása után most már elismerik a nemzeti haderőt is hadviselő félnek. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a nemzeti spanyol kormány egyik minisztere a közeli napokban beszédet tart.

Általános sztrájkba léptek az arabok Palesztinában

Döntő támadást indítanak az angolok az arabok ellen

Jeruzsálem. A óvárosban rendkívül nyomott a hangulat, mert az Omár mecset környékén nagyarányú zavargások voltak. Az arab üzletek tulajdonosai bezárták helyiségeiket és a rendőrség elrendelte a kapuk bezárását is. A szigorú rendfentartó intézkedések miatt az arabok általános sztrájkba léptek. Haifa környékén harcok folytak. A petroleumvezetékeket elvágták és a kiömlő petroleumot meggyújtották. Az angol katonák és az arab felkelők között harc keletkezett, mert az arabok a nemzetközi vasutvonalat fel akarták robbantani. A felkelőket körülzárták, közülük hármat agyonlőttek, kettőt lefejeztek. Ramlehben ostromállapotot hirdettek ki. A város egész lakosságát szigorú vizsgálat alá vették, mert egy angol repülő megölték. (Rador.)

London. A News Chronicle alexandriai ér

tesülése szerint

az angol vezérkar, amely 25.000 emberrel rendelkezik, e héten döntő támadást indít az arab felkelők ellen. Először vissza akarják foglalni az arabok által megszállott városokat, azután pedig büntető hadjáratot indítanak a felkelő csapatok ellen.

A Daily Herald szerint az angol kormány elajátta Palesztina felosztásának tervét, mert a Wood Head bizottság szerint ez a felosztás keresztülvihetetlen. Valószínű azonban, hogy két esztendőre megtöltik a zsidók bevándorlását.

A merénylőket különben az egész országban egymást érik. Jeruzsálem óvárosában sem nappal, sem pedig éjszaka senki sem hagyhatja el lakását.

Fiatal orvosok és gyógyszerészek katonai kiképzése

A nemzetvédelmi miniszterium az alábbi hivatalos közleményt hozta nyilvánosságra:

1) November elsejére katonai szolgálattétel végett kell jelentkezniük mindazon fiatal orvosoknak, állatorvosoknak, gyógyszerészeknek, akik mint önkéntesek szerepelnek a nyilvántartásokban, de eddig még nem szolgálták le katonai idejüket.

2) Ezen hadkötelesek katonai kiképzését Bucurestiben az egészségügyi központban (Str. Witting) végzik. Az oktatás nem szakítható meg és tartamát december 23-ig határozzák meg. Csak azon ifjaknak kell bevonulniuk, akik az alábbi iratokat benyújtják és, akiknek a hadkiegészítő parancsnokságok behívót küldenek.

3) Az itt felsorolt iratokat az érdekelteknek legkésőbb október 25-ig kell benyújtaniuk az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz:

a) Szolgálattételre való behívást célzó kérelem.

b) Állampolgárság.

c) Egyetemi oklevél, vagy ennek hiteles másolata, esetleg a szabad működésről szóló Monitorul Oficial közlemény. Ez utóbbit közvetlenül az egészségügyi központi kiképzőhöz is benyújthatják az érdekeltek november elsején. A külföldi képesítésknél igazolandó azoknak az országban történt egyenértékűsítése.

4) Azoknak, akiknek november elsején jelentkezniük kell, a következő felszerelést irták elő: khaki sapka, elől selyem himzéssel és vörös önkéntességi sávval, az egészségügyi tiszték számára előírt színben, nyaknál nyitott zubbony, vörös, kék, vagy zöld kereszttel a gallérkihajtón, rövid nadrág megfelelő színű szegővel, bőr derékszíj oldalfegyverrel, fekete cipő, fekete lábszárvédővel, vagy fekete csizma, vörös kesztyű, köpeny. A résztvevők jelentkezésük alkalmával 700 leit kötelesek lefizetni tanfolyamdíj címén.

Nyugalomba vonul Arad megye főállatorvosa, Dr. Gheorghe Martha

Martha Gheorghe dr. állategészségügyi vezérfelügyelő, az arad megyei állatorvosi hivatal vezető főorvosa november elseji hatálylyal nyugalomba vonul. Martha Gheorghe dr. nyugdíjazása a törvény által előírt korhatár betöltése miatt történik meg. A nyugalomba vonuló állategészségügyi vezérfelügyelő 1926-ban Tordáról került az arad megyei állatorvosi hivatal élére főorvosi megbízatással. Ritka szaktudása gyors előmenetelt biztosított részére és 1930-ban állategészségügyi felügyelővé, majd később vezérfelügyelővé léptették elő. Martha Gheorghe dr. fáradságot nem ismerve küzdött a megye területén évszaktól pusztító járványos állatvészek ellen. — Egészségügyi hadjárata egyre nagyobb sikerrel járt, mert jelenleg az a helyzet, hogy a megye állatállományához képest a járványos megbetegedések aránylag csak igen kevés áldozatot követelnek. A nyugalomba vonuló állategészségügyi vezérfelügyelő a megye területén teljesen átszervezte az állatorvosi szolgálatot, amely előnyösen befolyásolta a szolgálat menetét. Nagyon sok újszerű reformot vitt keresztül és egyik legnagyobb jelentőségű terve: az autós állatorvosi vándor-ambulancia, most áll megvalósulási stádiumban.

Martha Gheorghe dr. nyugalomba vonulása nagy veszteséget jelent és távozását sajnálattal veszi tudomásul a megye gazdatiszadalmi.

Királyi hadgyakorlatok

Moldova déli részében Galati főhadiszállással tartják meg a királyi hadgyakorlatokat

A Romania jelenti: Október második felében Moldova délkeleti részében királyi hadgyakorlatok lesznek. A hadgyakorlatok célja egyrészt az, hogy a katonaság elméleti kiképzését átvigyék a gyakorlatba s hogy a hadvezetőség és a tiszték hozzászokjanak nagyobb katonai egységek harci vezetéséhez, másrészt, hogy új hadászati ismereteket szerezzenek és kipróbálják a legújabb felszerelést. A hadgyakorlatok kedvező kimenetelének érdekében a hadvezetőség igénybe veszi a polgári szervezeteket is, hogy meggyőződjék arról, vajon háború esetén mennyiben számíthat ezekre. A nagyvezérkar tervét szerint az őszi hadgyakorlatokon nagy katonai egységek vesznek majd részt s minden fegyvernem képviselve lesz. A hadgyakorlatok vezetősége ebben az évben Galati-on fog székelni s mint a múltban, úgy most is részt vesznek majd a gyakorlatokon a külföldi katonai kiküldöttek és a bel- és külföldi újságok kiküldöttei is.

URANIA

Ritka alkalom!

Kettős műsor!

A szovjet-filmalkotás csodája

Előadások:

5 órától folytatólagosan

I. A 7 HŐS

Az északsarki Cseljuskin expedíció

II. DON QUIJOTTE

A felejthetetlen FEDOR SALJAPIN egyetlen filmje

Telepes
rádiólámpái
lítéséhez

DURA-OPTIMA fűtőelemeket

(Szárak-akkumulátort) használjon.

Nem kell tölni, sem kezelni!

Minden széküzetben kapható.

Technikai felvilágosítást nyújt!

DURA S. A. Timisoara

Raffy Ádám — Kupfer Miksa dr. legújabb regényéről, a „Heródes“-ről

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy dr. Kupfer Miksa, az ismert aradi orvos a közeljövőben eltávozik Aradról, mert megválasztották a nagyváradi zsidóközház szülészeti és nőgyógyászati osztályának főorvosává. Dr. Kupfer Miksa tudvalevőleg értékes irodalmi tevékenységet fejt ki és a „Máglya“, valamint a „Léleklátó“ című Raffy Ádám írói álnévvel írt két regénye aratott kiemelkedő irodalmi és közönségsikeret.

Harmadik regénye, amely szintén távoli történelmi időköt ölel fel és kimagasló történelmi személyiségeket szerepeltet, a közeljövőben, november közepe táján jelenik meg. A kitűnő orvos-író vasárnap már el hagyta Aradot, szabadságát Budapestben tölti, ahol regényének kefelevonatait nézi át, majd pedig néhány napra visszatér Aradra, november 15-én pedig elfoglalja új tisztségét a nagyváradi zsidóközházban. Harmadik és nagy érdeklődéssel várt regényéről folytatunk vele beszélgetést rendelőjében.

— Nagy Heródes király személyét elevenítem meg könyvemben, annak a változatos és különös életű embernek alakját, aki a Krisztus előtti évszázadban élt és, akinek személyiségét annyi homály borítja. Abban az időben a „Jeruzsálem—Róma“ tengely kormányzata a világot és Judea királya, Heródes, oly barátságban volt Julius Cézár, mint ma Hitler Mussolinivel, Erdekes anatógiá-

ja a történelemnek, hogy abban az időszakban is egyik legégetőbb probléma a Földközi-tenger uralma és a közelkelet felé vezető út kérdése volt.

— A kor, amelyben Nagy Heródes élt, egyike a legmozgalmasabbaknak és legérdekesebbeknek, amelyekről történetíró valaha is írhatott. Ebben a korban alkottak és pusztítottak a triumvirek, ekkor élt Julius Cézár és a diktátorok diktátora: Kleopatra, A Messias-várás kora volt ez, amely megérlelte a lelkeket Krisztus eljövele számára...

— Maga a kor azonban regényemben csak háttér. Premier-plánban Heródes alakja áll, ez a férfi, aki talán leginkább az angolok VIII. Henrikével hasonlítható össze szertelenségében, állandó szerelmi konfliktusaiban, sőt még abban is, ahogyan az egyházat az államtól elválasztotta. Heródes alakja borzalmaktól övezetten él a köztudatban. A pszichoanalitika eszközeivel igyekeztem megközelíteni ezt az alakot, feltárni az okokat, a körülményeket, amelyek ezt az egyéniséget kialakították. Az „én“ kettéhasadása, a jónak és a rossznak egy személyben való jelenléte mindannyiunkban megtalálható; a különbség azonban az, hogy a zseniális emberekben ennek szélsőségei fokozottan domborodnak ki. A Krisztus előtti évszázadnak ezt a VIII. Henrikét igyekeztem megeleveníteni könyvemben: bemutatni az ismeretlen Heródest.

Román—német ifjúsági szervezetek csere-kirándulási akciójáról tárgyalt Ley dr. Bucurestiben

Berlin. (Radór.) Dr. Ley, a német munkafront vezetője szólt és Bucurestij utjáról repülőgépen tért vissza Berlinbe. Elmondotta az újságíróknak, hogy rendkívül szívélyes fogadtatásban volt része mindkét országban és Bucurestiben hosszasan tanácskozott Ralea munkügyi miniszterrel és Siderovici országörfő-

parancsnokkal. Megbeszélték az ifjúsági szervezetek kölcsönös nyári kirándulásait. A német szervezetek a Duna egész a Fekete tengerig fogják kirándulásokat rendezni. Dr. Ley beszámolt arról a kihallgatásról is, amelyben II. Carol király részesítette.

Jótekonycelu előadás

az aradi Vakok Egyesülete javára

Várakozáson felül sikerült az „Aradi Vakok Egyesülete“ javára rendezett jótekonycelu előadás az „Iparos Otthon“ színháztermében vasárnap délután. Arad legkiválóbb műkedvelői álltak össze, hogy a legkényesebb igényeket kielégítsék. A műsor első száma „Éljen Románia — Éljen a Király“ című vers, amelyet Mende Lajos, irt és leánya, Gréte adott elő nagy sikerrel. „Szerelik a neont“ című bohózat együtteséből kivált Buda József és Pollatsek Kató alakítása — különösen az utóbbi finom, decens megjelenésével és kiváló játékával, Balogh János humorérzékkel oldották meg a szerepüket, míg Mende Lajos mint férj, elsőrendű volt. A műsor egyik fénypontja a „Nászutasok“, ami állandó nyiltszini tapsokra ragadtatta a zsufolt ház közönségét. Reisz Ferenc elragadó humora, Buda József mint „Micsukó“ és Pollatsek Kató mint szerelmes fiatalasszony emelkedtek ki az együttesből. Az utolsó előtti szám egy aradi uriaszony, Schwartz Zsigmondné bohózata, „Az aglegények klubja“ a legnagyobb sikerekre jogosítja a kiváló írónőt, akit a közönség ismételtén kitapsolt. Játsozták: Reisz Ferenc, Mende Lajos, Bertha Gyula és a kedves Pollatsek Kató. A műsor utolsó száma az „Udvari bolond“ ragyogó szatira, amely eredeti kosztümökkel és nagy felkészültséggel lett előadva. Pollatsek Kató mint grófnő — hercegnő volt, Reisz Ferenc a címszerepben figyelemreméltó alakítást nyújtott, Mende Betty komikus hercegnője olyan meglepő sikert aratott, hogy az előadást meg kellett ismétetni. Men-

de Lajos „Andaluzia királya“ pompás, Bertha, Váczy János, Papp, Baranyi Gyula is hozzájárultak a sikerhez. A műsört Marnai-Arnstein Sándor rendezte, akinek a neve már több sikerült előadásból ismert. Az előadást Pécskán a jövő vasárnap megismétlik.

Aradmegyei tisztviselő a temesvári Tábla előtt

A temesvári büntető tábla első fokon tárgyalta Serb Iosif, nyugalmazott megyei tisztviselő ügyét. Serbet azzal vádolták meg, hogy az 1931. évi községi választási alaptól, amely három millió lejt tett ki, négyszázezer lejel nem tud elszámolni. A büntetőtábla tárgyalásán dr. Gherman Dante, Serb védője előadta, hogy Serb 1935-ben ment nyugdíjba és addig valamint azután is, 1937-ig nem kértek tőle erre vonatkozóan elszámolást. Amikor erre sor került, Serb 400 ezer lejen kívül az egész összeget el tudta számolni. A védő hangsúlyozta, hogy a választási alappal a prefektus diszkrecionális módon rendelkezhetett. Kérte a büntetőtáblát, hogy rendelje el az 1931. évi községi választásokkal kapcsolatos iratok beszerzését. A büntetőtábla helyt adott a védő kérésének és elhalasztotta az ügy főtárgyalását.

Meer Ármin temetése

A tragikus hirtelenséggel elhunyt Meer Ármin aradi nagykereskedő és festékgyári igazgató temetése vasárnap délután fél 3 órakor ment végbe a Dragalina-körút 14. szám alatti gyászházba. Jóval a gyászszertartás megkezdése előtt autók és kocsik sora szállította a gyászházhoz a város kisebbségi társadalmának ismertebb tagjait, akik a részvételnek őszinte megnyilatkozásával állották körül a ravatalt. Amikor fél 3 órakor Weisz Sándor főkéntor gyászdala mellett a gyászház előtti katalalkra helyezték a koporsót, az Ucca valóssággal feketéllett a gyászoló közönségtől.

A gyászszertartás alatt Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi mondott mélyenszántó beszédet.

— „A legigazibb emberek egyikét ragadta el a halál“ — mondotta többek között a főrabbi, aki méltatta az elhunyt érdemeit, jellemezte puritán jellemét és esetelte azt a szeretetet, amellyel Meer Ármin a mélyen gyászborult családtagjain kívül barátai, ismerősei és tisztelői körülvették.

A főrabbi beszéde után Szöllösi Zsigmond dr. a Kereskedelmi Testület és az elhunyt személyes jóbarátainak nevében mondott utolsó Istenhozzádot. Könynyekig megható beszéd keretében emlékezett meg Szöllösi Zsigmond dr. az élők sorából eltávozott Meer Árminról, aki olyan nemes emberi tulajdonságokkal rendelkezett, amely általános rokonszenvet, iszteletet és szeretetet váltott ki iránta ismerősei köréből. Hangsúlyozta Szöllösi Zsigmond dr. Meer Ármin említésre méltó közéleti tevékenységét is és hangsúlyozta azt a fájdalmat, amelyet barátai éreznek elhunyt alkalmából.

Ezután a virágkoszorúkkal borított négylovas gyászokocsira helyezték Meer Ármin koporsóját és a gyászoló közönség kísérete mellett a régi zsidótemetőbe szállították Meer Ármin földi maradványait, ahol a gyász komor pompája közben örök nyugalomra helyezték.

Meer Ármin ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Friedmanh Dezső 300 lei, Weiszberger Lipót 100 lei, Berger Sándor 100 lei, Cosmos-szállítócég 200 lei, Seidner Ernő 100 lei, Ázuro S. A. 200 lei, Klein Sándor 200 lei, Györi Ármin és neje, Vinga 200 lei, Frigyes Sándor 200 lei, Kain Imre 200 lei, Lengyel Béla 100 lei, Moskovitz József 100 lei, Lengyel Béla 100 lei, Jakabné 100 lei, dr. Goldschmidt Lipót 200 lei, Párber Lajos R. T. 200 lei, olvashatatlán 500 lei, Lefkovits Jenő 100 lei, Braun Sándorné és Géza 200 lei, Éliás Jakab 100 lei, Standard 200 lei, Sebestyén Ede 100 lei, Kauffmann Lajos 100 lei, Havas Károly 50 lei, Sternheim Béni 100 lei, Weiszberger Gusztáv 100 lei, Barna Ferenc 300 lei, Párber Jenő 300 lei, Kálmán A. R. T. 300 lei, Nak Dezső 100 lei, Burza Cornel 200 lei, Iritz Béla 100 lei.

Hatalmas petróleumforrásokra bukkantak Jugoszláviában

Belgrád. Jugoszláviában a legnagyobb titokban petroleum után kutatnak. Az utóbbi hónapokban amerikai és román szakértők közreműködésével furási kísérleteket végeztek. Ertesült körökben azt mondják, hogy belátható időn belül szenzációs eredmények várhatók.

Állítólag olyan forrásokra bukkantak, amelyek Európa összes petróleumforrásai között a legkiadósabbak. Eddig egy amerikai és egy svájci pénzcsoport kapott koncessziót furásokra és kitermelésre, most pedig brit tőkecsoport is létesült a jugoszláv petroleum kitermelésére.

A Jugoslovenski Kurir, amely a fenti hírt közli, azt is jelenti továbbá, hogy Berlin külön elaboratumot küldött a német—jugoszláv gazdasági kapcsolatok jövőbeni kifejlődéséről.

Az elaborátum szerint Németország azt követeli Jugoszláviától, hogy Jugoszlávia öt év leforgása alatt engedje át Németországnak az összes bányatermékek kétharmad részét, a mi ebben az időszakban negyvmilliárd dinár értéket képviselne.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Ne kísérletezzen, hanem
Hammernál vegyen !!

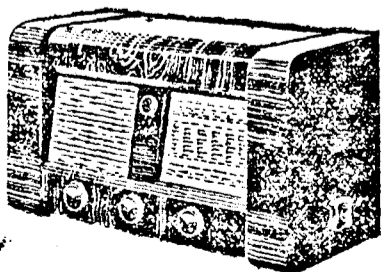
500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül választhat

Az összes világmárkák raktáron!

„Graetz“, „Minerva“, „Eumig“, „Kapsch“, „Standard“, „Orion“, „Radione“, „Zenith“, „Strasfurter“, „Imperial“, „Baronette“ rádiók

Kedvező részletfizetésre kaphatók

HAMMER ZSIGMOND és FIA Bul. Reg. Ferdinand 27. Tel. 18-47.

Új otthont avatott Aradváros katolikus magyarsága

Monay Ferenc dr. magasnívóju előadása a régi és az új Rómáról

Az elmúlt vasárnap ünnepélyes körülmények között tartották meg a római katolikus Népszövetség új otthonának felavatását. A házszentelön mintegy százötvenen vettek részt. Megjelent dr. Pazsity Bonaventura, dr. Monay Ferenc és dr. Lakatos Ottó aradi plébánossal az élén a minorita rendház csaknem minden tagja, dr. Széll Lajos egyházközségi világi elnökkel az élén az egyházközség vezetősége, s ezenkívül a római katolikus társadalom minden számottevő tagja.

Este, a feldisített Otthonban, fél kilenc órákor kezdődött az ünnepség. Először az egyesület tagjai köszöntést énekeltek testületileg, ami után sor került a beszentelési szertartásra. Az otthon beszentelését dr. Lakatos Ottó végezte, aki az egyházi szertartás után rövid beszédet mondott, amelynek keretében hangsúlyozta, hogy az iparosifjak munkája már meglátszik a katolikus társadalomban. Amióta megalakult a római katolikus Népszövetség ifjúsági tagozata, azóta az iparos társadalom különösképpen vallásos.

Dr. Lakatos Ottó lelkesítő hatása beszéde után Schneider László énekelt. Szép bariton hangja, s kitűnő előadási készsége nagy sikert aratott. Zongorán kísérte Arvay Sándor, Hoffmann József egy Mécs László verset szavalt: „Szegény emberek” ugyancsak meleg ünneplésben részesítette a hallgatóság.

A házszentelésen megjelenteket Péterffy József dékán meleg hangon üdvözölte. A házszentelön 150 terítékből álló társasvacsora is volt. A mulatságon résztvevők a késő éjszakai órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

Vasárnap délelőtt 11 órákor tartották meg az aradi „Credo” hitbuzgalmi férfi egyesület rendszeres havi összejövetelét a minorita Kulturház földszinti előadó termében. A gyűlés előadója ezalkalommal dr. Monay Ferenc vatikáni gyóntató, a római Immacolata akadémia tagja és a Penitenzieria rektora volt, aki „A régi Róma és az új Róma” című előadásával rendkívül érdekes módon világította meg a régi, császári Róma életét, s ezzel kapcsolatban párhuzamot vont a keresztény Róma és a pogányságban, az erkölcselenségbe süllyedt „Urbs” között.

Az érdekes előadás során érdekfeszítően tártá

fel a régi római császárság életét, amidőn már megbomlott a családi élet, amikor Róma asszonyai már nem a konzulok, hanem a férjek száma szerint számították az éveiket:

„... már a Lactaria oszlop köré teszik ki a gyerekeket, ahol vagy elpusztultak vagy talán csak rabszolgának nevelik fel az idegenek. — A munkát csak rabszolga végez és a munkás lenézett ember. Még Cicero is azt írja: „a műhelyekből semmi jó sem kerülhet ki”. — Ez a régi Róma. — Az új ott kezdődik, amidőn Krisztus után 42-ben egy ezüsts fejú férfi, kezében a kampós vándortóttal, a szegény vándorok szürke köntösében, belép az erkölcselenségbe süllyedt Róma kapuján. Péter, a tiberiaszi tavak szelid halásza jön meghódítani Krisztus tanaival az Örök Várost, és az egész világot... Amit Péter megkezdett, folytatták utódjai is.

— „A világ csak két eszmét ismer, — mondotta Monay dr., — a szeretetet és gyűlöletet. Mint egykor a kereszt alatt a Golgotán. A gyűlölködők a régi Róma eszméit akarják a családba a társadalomba, a nevelésbe becsempészni. Az új Róma gondolata Krisztus gondolata, Péternek és utódainak eszméi, amelyet mindhalálukig hirdettek. — Ezt tártá fel Péter 261.ik utódja, XI. Pius pápa is, aki hangsúlyozta a házasság egységét, szentségét és felbonthatatlanságát. Ezt hirdeti a gyermeknevelés fontosságáról kiadott másik körlevele. — Ezt kiáltja bele a világ társadalmi zűrzavarába a munka értékéről és a munkás jobb sorsra érdemes voltáról szóló „Quadragesimo Anno”. Ezt harsogja minden aluszékony lélekbe az „Actio Catholica” fontosságát sürgető pápai szózat. A mult Rómája nagy volt művészetében, hatalmas fizikai erejében, de a legsötétebb képet mutatja a családi élettel és az erkölccsel kapcsolatban. Az új Róma, amidőn a szegény tiberiaszi halász sirja felé odaállítja Michelangelo márvány- és aranykupoláját, nem marad a mult művészete mögött, de tulszárnyalja a multat, amikor a család érintettségét, értékét, a munka becsületét és az erkölcs szentségét hirdeti...”

Dr. Monay Ferenc érdekes, színes előadást a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig a nagyszámú hallgatóság és az előadás elhangzása után meleg ünneplésben részesítették az illusztris szerzőt.

Öt évre emelte a Tábla Procopovici Józsefné és Miklós Géza büntetését

Az aradi törvényszék néhány hónappal ezelőtt tárgyalta Procopovici József özvegyének és Miklós Géza volt pénzügyigazgatósági tisztviselőnek ügyét. Procopovici József, mint köztudomású a pénzügyigazgatóság letéti osztályának volt a főnöke s a felsőtemető egyik sírhantján mellbelötte magát és meghalt. Öngyilkossága után derült ki, hogy nagyarányú sikkasztást követett el, letéti jegyekkel úgy tért vissza, hogy közel egymillió lejel megkárosította az államot.

Mintegy két esztendővel az öngyilkosság után kezdődött meg az eljárás Procopovici József özvegye ellen, aki abban az időben szintén a pénzügyigazgatóság szolgálatában állott.

Öt is, később pedig Miklós Gézát is azzal vádolták meg, hogy részesei a sikkasztásnak. A törvényszék bűnösnek mondta ki mindkettőjüket és sikkasztásban való bűnrészesség miatt Miklós Gézát három évre, Procopovici Józsefnét két évre ítélte el. Az ügy most került a temesvári tábla elé, ahol az új büntetőtörvények rendelkezései értelmében közpénz elsikkasztása miatt felemelték mindkét vádlott bűntetését és úgy Procopovici Józsefnét, mint Miklós Gézát 5—5 évi börtönrre ítélte, valamint elrendelte azonnali letartóztatásukat. A tábla rendelkezésének megfelelően az elítélteket az aradi ügyészség fogházába szállították.

Az ügyvédtörvény módosítását készíti elő az ügyvédszövetség

Korlátozni akarják az ügyvédek számát. — Az ilfovi kamara tiltakozik a módosítás ellen

Érdekes cikkben számol be az *Universul* arról, hogy az ilfovi ügyvédi kamara, amelynek dékánja Istrate Micescu, szembefordult az ügyvédszövetség azon tervével, hogy módosítsák az ügyvédtörvényt. Az ilfovi kamara állítólag utasította a szövetségben helyet foglaló képviselőit: *tiltakozzanak a legerélyesebben annak a törvénynek módosítása ellen, amely az ország ügyvédtársadalmának szervezéséről intézkedik.* A szövetség nem volt hajlandó figyelembe venni a tiltakozást és a tervezet már el is készült.

A módosításra vonatkozó előterjesztések elkészítésével foglalkozó szövetségi szakbizottság legfontosabb szempontja a régi terv megvalósítása: *miképpen lehet a gyakorlatban numerus clausust alkalmazni.* Ezuttal azonban a numerus clausust nem nemzetiségi szempontból, hanem kizárólag szakmai szempontból értelmeznék. Meghatározni kívánják a szakmai létszámot, amit az összes szempontok figyelembevételével állapítanak meg évről évre. Ezirányban eddig egyetlen sarkalatos elv alakult ki: *a szerzett jogok tiszteletben*

tása, ami azt jelenti, hogy a már nyilvántartott ügyvédek és ügyvédjelöltek viszonylatában semmiféle újabb megszorítás nem történik, sőt a törvény kihirdetésének időpontjában már az egyetemre beiratkozott ifjakat sem érinti a numerus clausus.

Érdekes kísérlet az a terv is, hogy az ügyvédekét bírói fórumok szerint csoportosítsák, vagyis meghatározzák melyik ügyvéd milyen bíróság előtt vihet peres ügyet. Ez az újítás sem érinthet szerzett jogokat. Összesen három csoport lenne: *járásbírói ügyvédek, a törvényszékhez való felebbezési joggal, törvényszéki ügyvédek megtehető felebbezési joggal és végül semmitőlseki ügyvédek.* Nem történt még megállapodás a közigazgatási ügyeknél való beosztásra. A különböző fokozatok közötti átmenetet vizsgákkal lehet majd elérni, amelyeknek a lebonyolítására a kamarák szövetsége küldene ki bizottságokat.

Az *Universul* szerint a tervezet körül élénk vita indult meg. A romániai ügyvédszövetség ma tette közzé azt a választát, amelyvel a szövetség állandó bizottsága az ilfovi ügyvédkamarához intézett és amellyel visszautasít minden olyan gyámködő beavatkozást, ami által befolyásolni akarná a szövetség törvényes működését. Az ügyvédszövetség rámutat arra, hogy az ilfovi kamara hét tagján kívül az ország többi 65 ügyvédkamarájának, összesen 87 képviselője vesz részt a szövetségben. Az országos ügyvédszövetség azt kéri, hogy az ilfovi ügyvédkamara és a szövetség közötti nézeteltéréseket vagy egy felsőbb fegyvelmi bizottság, vagy pedig a Semmitőlseki simítsa el.

Meghalt az angol gyarmatügyi miniszter

London, Lord Stanley dominiumügyi miniszter vasárnap hajnalban 44 éves korában tragikus körülmények között meghalt. Stanley még a nyár folyamán lábán megsérült, de ennek nem tulajdonított nagyobb jelentőséget és elindult Kanadába. Állapota itt annyira rosszabbodott, hogy lábát gipszbe kellett helyezni, majd szeptember 25-én visszatért Angliába, ahol egy londoni kórházba helyezték el. Itt hunyt el tegnap a miniszter.

Nem kapnak nyugdíj-előleget a gépüzemek volt alkalmazottai

Néhány héttel ezelőtt foglalkoztunk azoknak a volt gépüzemi alkalmazottaknak ügyével, akiknek nyugdíjjogosultságát egy évvel ezelőtt, a gépüzemek akkori igazgatója által elkövetett hiba miatt nem akarják elismerni. Ezek a szerencsétlen emberek, akik szabályszerűen fizették nyugdíjjárulékaikat, most, hogy a tényleges szolgálat alól felmentették őket, nyugdíjnélkül maradtak. Kérésükre egy időben a városvezetés előlegeket folyósított nyugdíjaikra, később azonban ez az előlegfolyósítás megszűnt. A kétségbeesett emberek erre ismét kéressel fordultak a városvezetéshez és feltárták súlyos helyzetüket, kérve, hogy legalább előlegfolyósítással tegyék elviselhetővé számukra a helyzetet mindaddig, amíg ügyük jogos megoldást nem nyer. A városvezetés teljes megértéssel kezelte ugyan a kérést, azonban mivel annak semmiféle alapja nincs és mivel törvényes keretek között ilyen természetű előlegezés nem eszközölhető, kénytelen volt elutasítani a nyugdíjnélkül tengődő nyugdíjasok előterjesztését.

CENTRAL: 5, 7.15 és 9.30 órákor.

A BROCKLYNI COWBOY

ez évad legmulatságosabb, legmókásabb zenés fiúja
Dick Powell Priscilla Lane,
P. O'Brien, Ann Sheridan.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Évesre . . . 840 lei | Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 | Egy hónapra 70

Aki legyőzte Montecarlót

Egy flatalembert, aki hosszú ideig krupié volt Montecarloban, beszélt el az alább következőket: Sok évi tapasztalatra hivatkozva kijelenthetem, hogy eddig senki sem talált fel olyan rendszert, amelynek alapján tervszerű betétekkel legyőzhető a bankot. Csak egyetlen ember akadt, aki nem szerencsével, hanem bizonyos sejtések és gyanúkok segítségével sokat tudott nyerni a banktól. Ez az ember Jagers északangliai mérnök volt. Ugy okoskodott, hogy a rulett forgó korongja nem lehet annyira kiegyensúlyozott, hogy egyes számoknál meg ne álljon. Néhány ezer fonttal felszerelve, Jagers elhatározta, hogy a bank ellen játszik. Néhány barátját megbízta, hogy a kaszinó különböző játékszatalainál több napon át jegyezzék fel az egyes nyerő számokat. Jagers naponta átnyomlalmazta ezeket a számokat és kislátta, hogy bizonyos számok meghatározható szabályszerűséggel gyakran visszatérnek. Ezeket a feljegyzéseket felszerelve végre különböző asztaloknál játszani kezdett. Két hét alatt 120.000 fontot (!) nyert a banktól. A kaszinó társaság valami uton megtudta, hogy Jagers ismeri minden egyes forgó korong sajátosságát, ellenintézkedéseket tett. Éjjelen át összevissza cserélgette a korongokat, amiről Jagers mit sem tudott. Nyereségének csaknem felét hamarosan visszaadta a banknak. De alapos megfigyelés bizonyos idő múlva abba a helyzetbe juttatta, hogy rájött a kaszinó turpisságára és végre az egyes korongokon egészen apró, jelentéktelen jeleket fedezett fel, amelyek segítségével megismert minden korongot, bárha kicserélték is azokat. Újra kezdte a „párbalt” és visszanyerte csaknem az egész előbbi összegét, amelyet elveszített. A kaszinó most kihozta a tudományból és Párisból elhozatta a rulett készítőjét. Ez valóban utat és módot talált, amellyel hatástalanná tette Jagers „rendszerét”. Jagers elvesztette a csatát, de mielőtt ezt végképen belsmerne volna, nyereségének egy jelentékeny részét vissza kellett adnia a banknak.

— **IDŐJÓSLAT.** Gyenge déli, délnyugati szél, nyomóan derült idő. Éjjel gyenge talajmenti fagyok. Reggel köd. A nappali hőmérséklet alig változik.

— **ÖFELSÉGE II. CAROL KIRÁLY KÖSZÖNETE ARADVÁROS SZÜLETÉSNAPI JÓKIVÁNSÁGAIÉRT.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy Aradváros vezetősége hódolatteljes ülvözlő táviratot intézett II. Carol király öfelségéhez, születésnapja alkalmából. Hétfő reggel már meg is érkezett a választávirat, amelyet a Pelesz-kastélyból kelteztek és amely a következőket tartalmazza: Vlad tábornok urnak, Aradváros polgármesterre. — Köszönöm Önnek azokat az igen meleg jókívánságokat, amelyeket Aradváros nevében hozzám eljuttatott. II. Carol király.

— **Tíz utügyi vezérfelügyelőség lesz az országban.** Öfelsége II. Carol király aláírta azt a dekretumot, amelynek értelmében a közigazgatási törvény 196. szakaszának megfelelően kilencről tízre emelik az utügyi vezérfelügyelőségek számát. A kerületi vizsgálati hivatalok számát pedig 12-ről tízre csökkentik ugyancsak a helytartósági beosztásnak megfelelően.

— **Rangrejtve Romániába érkezett Hohenzollern Frigyes herceg.** Nagyváradról jelentik: Szombaton déli előtt a borsói határállomáson át Romániába érkezett Hohenzollern Frigyes herceg. A herceg, aki rangrejtve érkezett meg az országba, a görögényi vadászaton vesz részt.

— **Püspököt kap Máramaros.** Bucurestiből jelentik: Az egyházi kongresszuson, amely november 1-én ül össze, többek között Máramaros püspökét is megválasztják.

— **Ion Mihalache, az utak vezérigazgatója,** inspekción utra utazott és a Cahul-Covurlui-Ismail-Tecuci-Tutova utépítéseket vizsgálja felül.

— **ELMARADT AZ ARADI ÜGYVÉDSZINDIKÁTUS MEGALKULÁSA.** Hétfőn délelőtt 12 órakor kellett volna megalakulnia Aradon az ügyvédszindikátusnak, azonban az Ügyvédi Kamara helyiségében csupán kis számban gyülekeztek az érdekeltek. Az Ügyvéd kamara választmánya úgy döntött, hogy a jövő hétfőn tartják meg az alakuló közgyűlést.

— **Volt osztrák-magyar tiszték figyelmébe!** Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felszólítja mindazokat a körzetébe tartozó férfiakat, akik az osztrák-magyar hadseregben nyert tiszti rangjuk elismerése végett kérvényt adtak be és akik eddig választ nem kaptak, hogy október 28-ig jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokság várbán levő irodájában. A jelentkezés délelőtt 11 és fél óra között történik és a jelentkezők magukkal kell vigenek összes katonai irataikat, esetleg kérvényük iktatási számát is. Azokat, akik a fenti határidőn belül nem jelentkeznek, a katonai törvények értelmében büntetik.

„Nagy-Bécs” lakossága 2,087.000 ember

Berlinből jelentik: Egy birodalmi törvény alapján Bécs városának területét 97 környező községgel kiegészítették és az új agglomerációt Nagy-Bécsnek nevezték el. Nagy-Bécsnek az eddigi 21 kerület helyett 26 kerülete van és lakossága a beolvasztott 213.000 személlyel 2,087.000-re emelkedett. Ilyen körülmények között Bécs területileg a német birodalom legnagyobb városa és egyáltalában a világ területre nézve hatodik városa.

— **Hitler meglátogatta a Krupp-műveket.** Berlinből jelentik: Hitler kancellár tegnap Essenbe utazott és meglátogatta a Krupp-műveket és több nagy iparüzemet.

Háziasszonyok! Csokoládét, cacaót, desszertet **SELECT** BONBONERIÁBÓL Scala-mozsai mellett

— **Akik a Panama-csatornát fényképezték.** Newyorkból jelentik: A Panama-csatornát ellenőrző katonai hatóságok elfogták négy németet, egy asszonyt és három férfit, akik fényképfelvételeket készítettek a csatorna bejáratánál emelkedő Randolph-erőd környékéről.

„SCALA” NAGYFILMEK SZINHÁZA

TEL.: 20-10.

Utolsó két nap: Kedd és szerda

ROBIN HOOD KALANDJAI

Különleges színes filmsoda. Errol Flynn. Olivia de Havilland. Rendezte: Kertész Mihály. Warner Bros film.

Diákoknak engedélyezve.

Előadások kezdete: 5, 7.15, 9.15 órakor.

— **Vöröscsövás üstökös látta Franciaországban.** Párisból jelentik: Lorient bretagnei francia hadikikötő környékén ma éjszaka vöröscsövás üstökös figyeltek meg, amely néhány másodperc múlva keleti irányban eltűnt. Körülbelül egy perc múlva tompa mennydörgésszerű hang vált hallhatóvá, amelyet Quiberon, Rennes és Nantes környékén is hallottak. Azt hiszik, hogy az 1908-ban felfedezett Temple Swift üstököséről van szó, amely minden ötödik évben vissza szokott térni.

Meteorológiai intézet

— **Kérem, igazgató ur, Dupont felmondotta az állását.**

— **A felmondást nem vehetjük tudomásul; Dupont közvényét nem nélkülöznénk az időjóslatoknál!**

— **Személyi változások az aradi bíról karban.** Az újabb bírói áthelyezések során Popescu Matei törvényszéki bíró, aki nemrég került az aradi törvényszékre, a Romanai-megyei törvényszékhez került, míg helyét Georgescu M. Mihail foglalja el, aki eddig a karánsebesi törvényszék vizsgálóbírája volt. Popovici Nicolae a borosjenői járásbírószágtól az aradi járásbírószágra került Gherghinescu Dumitru járásbíró helyére.

— **ZÜRICH TÖZSZEZARLAT:** Páris 11.71, London 20.93, Newyork 441.50, Brüsszel 74.60, Milánó 23.22 és fél, Amszterdam 240.35, Berlin 177, Prága 15.15, Varsó 83, Belgrád 10.00, Bucu. régi 3.25.

— **A CSEHKORONA PÁRISI ARFOLYAMA.** Párisban ma 100 csehkoronát 129.50 frankkal jegyeztek.

Vásároljunk gyári áron

Alegazabb csillárok gyári lerakata!
A legújabb típusú rádiók gyári áron!

Sándor Iván & Comp cégnél

Arad, Bul. Reg. Maria 18. Tel. 11-32

— **Meghalt Marx híres tanítványa.** Amszterdamból jelentik: Amszterdamban tegnap 84 éves korában elhunyt Kautsky Károly, a németországi szocialista-párt agg harcosa. Kautsky az Anschluss után Amszterdamba menekült.

— **Felmentett a katonai törvényszék egy kolozsvári magyar hírlapírót.** A kolozsvári katonai törvényszék legutóbbi tárgyalásán felmentett ítéletet hozott Bakos Aladár kolozsvári hírlapíró ügyében. Bakos Aladár a „Friss Hírek” című, rövidéletű napilapban egy cikket közölt „Negyvenmillió kisebbségi tragédiája” címmel, amelyet a hatóságok államellesnek minősítettek. A tárgyalás során a vádlott bebizonyította, hogy a cikket egy temesvári lapból vette át és kijelentette, hogy ilyképpen nem érzi magát bűnösnek. A katonai törvényszék helytadott a hírlapíró védekezésének és felmentette a vád alól.

— **Református egyházmegyei közgyűlés Szalontán.** Amint értesülünk, a nagyszalontai református egyházmegye folyó hó 20-ikán, csütörtökön tartja őszies rendes közgyűlést Nagyszalontán Arday Aladár esperes és dr. Olosz Lajos egyházmegyei gondnok elnöklétével. A közgyűlés előtti napon bizottsági gyűléseket és lelkészértekezleti gyűlést tartanak. Az aradi református egyházat ezeken a gyűléseken Tarnóczy Lajos lelkész, Nagy Dezső főgondnok, Dömötör László egyházmegyei világi főjegyző és Muzsaj József gondnok fogják képviselni.

— **Ellenőrzik a kertek gyomlálását és hernyózását.** Aradváros vezetősége ezúton hívja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági törvény értelmében a kertek tulajdonosai kötelesek kertjeik gyomlásáról és hernyózásáról gondoskodni és ha ezt elmulasztanak, kihágást követnek el. Ugyanez áll a remkövezett, magánjellegű utak gyomlására is. A városvezetés főségi intézkedésére máris megkezdődött a kertek gyomlásának ellenőrzése. Városszerke megvizsgálják, hogy vajon a kertekből kiirtották-e a gazt és általában a kertek karbantartása megfelelő-e a törvény követelményeinek. November tizenötödiktől kezdődőleg hasonló ellenőrzést gyakorolnak a hernyózást illetően is.

— **Kiutalták az október havi fizetéseket és nyugdíjakat.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter tegnap írta alá az októberi fizetések és nyugdíjak kiutalását. Miután a kiutalás megtörtént, kétségtelen, hogy, úgy a fizetések, mint a nyugdíjak fizetését október hónapra még a héten az ország egész területén megkezdik.

— **A pénzügyigazgatóságoknál kell lefelni a diplomák egyenjogúsításának díját.** Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, melynek értelmében ezután a diplomák egyenjogúsításának 500 leinyi díját nem a minisztériumban, hanem bármely pénzügyigazgatóságnál lehet fizetni. A kérvényhez tehát, melyben a külföldi diplomával rendelkezők annak egyenjogúsítását kérik, nem pénz kell csak tolni, hanem az ötszáz lei befizetéséről szóló nyugtát.

— **Alhírlapírók és akvizitőrök hamisított nyugtákkal zaklatják vidéki előfizetőket és hirdetőket.** — sajnos — igen sok esetben sikerrel. Az ilyen mindent elszánt szélhámosokkal szemben csak úgy tudunk védekezni, ha a közérdek, a tisztességes sajtó és közel három évtizedes becsületes munkánk presztízse érdekében számíthatunk a közönség segítségére. Pénzfelvételre lapunk senkinek megbízást nem ad. Lapunk kizárólag a kiadóhivatal címére beküldött előfizetési és hirdetési összegeket ismerheti el. Kérjük tehát lapunk barátait, hogy ha a jövőben bárhol és bárki is jelentkezne pénzfelvétel végett lapunk megbízásából, — adják át az illetőt a legközelebbi rendőrnöknek. Tudósítónk — valamennyien hivatásos hírlapírók — csak újságról munkát teljesítenek, — kiadóhivatali teendőket nem végeznek. — Az „Ország-Világ” kiadóhivatala, Arad.

— Sulyos Kemál állapota. Isztambulból jelentik: Az állami főügyész hétfőn délelőtt hivatalos közleményt tett közzé, Kemál Atta Türk köztársasági elnök egészségügyi állapotáról. A közlemény szerint az elnök náj-bájában vasárnap hirtelen rosszabbodás mutatkozott, de az éjszaka folyamán állapota valamennyire megjavult. Orvosainak megállapítása szerint a beteg állapota még mindig komoly.

— Budapestre látogat a német igazságügyminiszter. Budapestről jelentik: Franck német birodalmi igazságügyminiszter október 20-án, csütörtökön Budapestre érkezik, hogy visszaadja Mikecz Ödön magyar igazságügyminiszter juniusi berlini látogatását. A német igazságügyminiszter három napot tölt Budapesten és ottani tartózkodása során előadást tart a bírói és ügyészi kar felkérésére a harmadik birodalom jogrendszeréről.

— De la Rocque összefogást sürget a marxizmus ellen. Párisból jelentik: De la Rocque ezredes, a francia jobboldal ismert tagja Montpellierben tartott beszéde során követelte, hogy valamennyi francia összefogására van szükség a marxista veszély miatt.

— A malacrablók áruló kutyája. Az aradi tanítóképző igazgatósága közölte a rendőrséggel, hogy az éjszaka folyamán két férfi behatolt az intézet Aurel Vlăducu-uton levő gazdaságába és onnan több malacot akartak ellopni. A tolvajok kutyát is vittek magukkal, mely megharapta az egyik malacot, amelynek sívítására azután figyelmes lett a telep felügyelője, aki azután üldözőbe vette a tetteseket, de azoknak az éj leple alatt sikerült nyomtalanul eltűnni.

CORSO

— Rendőrségi hírek. Trua Bujor dr. aradi ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik álkulcs segítségével behatoltak a Regele Ferdinand-ut 14. szám alatt levő irodájába és ellopták írógépjét. — Miscuța Mihail, Miron Costin-ucca 4. szám alatti lakos arról tett panaszt a rendőrségen, hogy valaki ezer leit lopott ki a zsebéből, amikor az egyik városi autobuszon a Stefan cel Mare-térről a város felé utazott. — A Neptun-fürdő igazgatósága közölte a rendőrséggel, hogy az éjszaka folyamán betörők jártak a Neptun-fürdő irodájában és onnan 20 darab gramofonlemez vittek magukkal. — Tolvajok jártak Eberwein Antal kereskedő Progresului-ucca 30. szám alatt levő üzletében is. A kellemetlen látogatók feltörték a pénztárfiókot, amelyből többszáz leit zsákmányoltak. A betörők megdézsmálták az üzlet dohányáru raktárát is. A tettesek kézrekerítésének érdekében megindult a rendőri vizsgálat.

— Testi fenytőket alkalmazhatnak a hamburgi tanórók. Hamburgból jelentik: A hamburgi tantestület tagjai felhatalmazást nyertek arra, hogy az ifjuság oktatásánál a testi fenytőket is igénybevegyék.

— Meglopták a takarítási idő alatt. Farkas Sándor aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik reggel 8 és 9 óra között, a lakástakarítás ideje alatt a nyitott ablakon keresztül bemásztak a szobájába és az egyik szekrényből 6500 lei értékű ékszert loptak el. A tettesek kézrekerítésére vizsgálatot indított a rendőrség.

— Aradmegye területén befejeződött a kukoricatörés. Az összesített eredmény alapján az illetékesek megállapították, hogy Aradmegye területén a múlt évinél sokkal jobb tengertermés volt. Ez évben holdanként 15–16 métermázsza a termés a múltévi 13–14 métermázsával szemben. A megye területén idén 110 ezer holdat vetettek be tengerivel és a kitünő termés következtében Aradmegye idej tengertermés-feleslege 8–10 ezer vagon, amelyet előreláthatólag exportra használnak fel.

— A Juventus csapata Szabó Miklósnál, az AMTE volt elnökénél üszonnázott. A Juventus csapata az esti gyorsall utazott vissza Bucurestibe, ezt megelőzően üszonnán vettek részt Szabó Miklós lakásán, ahová az AMTE volt elnöke hívta meg őket.

— Krayer József halála. Temesvárról jelentik: Vasárnap váratlanul elhunyt Krayer József gyógyszerész, a Gea-Krayer gyógyipari vállalat, valamint az Egyesült Lakk- és Festékárú Részvénytársaság elnöke. A 83 éves korában elhunyt Krayer József régi patricius-családból származott. Iskoláinak elvégzése után a Bácság metropoliséban gyógyszerterázt nyitott, majd még a háboru előtt fővárosi keretek között megnyitotta az első vidéki drogériát. A Gea-Krayer gyógyipari vállalatot 1925-ben létesítette, majd később az Egyesült Lakk- és Festékárú Részvénytársaságot alapította meg. Mindkét vállalatnak elnöke volt. Komoly üzleti elfoglaltsága mellett időt szakított magának közéleti szereplésre is. Tizenhét egyesületnek volt tagja és állandó nemesszivő támogatója. Temesvár polgárságának díszje volt és így érthető, hogy váratlan halála a város társadalmi körében osztatlan mély részvételt váltott ki. Halálát feleségén és gyermekein kívül előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése kedden délután fél 5 órakor megy végbe a temető Schlichting-kápolnájából.

Éjjeli menedékhely

Uj autóbusz-menetrend lépett életbe hétfőn

Uj menetrendet léptetett életbe a CFR autóbusz vállalat aradi irodája a körzetébe tartozó járatoknál október 17-i hatállyal. Az uj menetrend a következő:

Arad—Temesvár: (51 km.) i. 6.30, é. 8.10. i. 16.30, é. 15.10, i. 18.30, é. 20.10.

Temesvár—Arad: i. 6.30, é. 8.10, i. 13.30, é. 15.10, i. 18.30, é. 20.10.

Arad—Nagylak: (49 km.) i. 7.00, é. 9.00, i. 13.00, é. 15.00, i. 16.00, é. 18.00. (Vasárnap nem közlekedik.) i. 18.30, é. 20.30.

Nagylak—Arad: i. 6.00, é. 8.00 (Vasárnap nem közlekedik.) i. 6.30, é. 8.30, i. 13.00, é. 15.00, i. 17.00, é. 19.00.

Arad—Lippa: (37 km.) Lippáról i. 6.30, é. 8.00, Aradról i. 14.00, é. 15.30.

Arad—Kisjenő: (42 km.) Kisjenőről i. 6.30, é. 7.56. Aradról i. 14.00, é. 15.26. (Vasárnap nem közlekedik.)

Arad—Nagyvárad: (115 km.) Aradról i. 6.30, é. 10.30, i. 16.00, é. 20.00. Nagyváradról i. 6.15, é. 10.15, i. 14.00, é. 18.00.

Arad—Körösbökeny: (87 km.) Körösbökenyből i. 5.00, é. 8.00. (Csak pénteken közlekedik.) Aradról i. 15.00, é. 18.00. (Csak csütörtökön közlekedik.)

Nagyvárad—Szalonta: (38 km.) Szalontáról i. 6.30, é. 7.46. (Vasárnap nem közlekedik.) Nagyváradról i. 19.00, é. 20.16. (Vasárnap nem közlekedik.)

Nagyvárad—Belényes: (62 km.) Belényesről i. 6.00, é. 8.00. Nagyváradról i. 18.00, é. 20.00.

Nagyvárad—Élesd: (39 km.) Élesdről i. 13.30, é. 14.40. Nagyváradról i. 12.00, é. 13.10.

Nagyvárad—Borod: (58 km.) Borodról i. 6.00, é. 7.40. Nagyváradról i. 18.30, é. 20.10.

Déva—Brád—Körösbánya: (47 km.) Brádról i. 7.00, Dévára é. 8.20. Körösbányáról i. 7.20, Brádra é. 7.35, i. 7.40, é. Dévára 9.10, Brádról i. 14.30, é. Dévára 16.00, Déváról i. 11.00, Brádra é. 12.30, Déváról i. 12.00, é. 13.30. Déváról i. 20.00, é. 21.30, i. 21.35, Körösbányára é. 21.50.

Temesvár—Temesrékas—Lugos—Karansebes: (103 km.) Karansebesről i. 6.00, Lugosra é. 7.30, i. 7.35, é. Temesvárra 9.30. Temesvárról i. 13.00, Lugosra é. 15.00, i. 15.05, Karansebesre é. 16.30. (Vasárnap mindkét vonalon szünetel a közlekedés.)

Temesvár—Buziás—Lugos: (60 km.) Lugosról i. 6.30, Temesvárra é. 8.30. Temesvárról indul 13.00, Lugosra é. 15.00.

Temesvár—Nagyszentmiklós: (64 km.) Nagyszentmiklósról i. 6.00, é. 8.00. Temesvárról i. 13.30, é. 15.30. (Vasárnap nem közlekedik.)

Temesvár—Perjámos: (48 km.) Perjámosról i. 6.30, é. 8.10. Temesvárról i. 14.00, é. 15.40. (Vasárnap nem közlekedik.)

Temesvár—Lippa: (59 km.) Lippáról i. 6.00, é. 8.00, Temesvárról i. 14.00, é. 16.00.

Színházi naptár

SZERDÁN, október 19-én: „Kék róka”. (Herceg Ferenc grandiózus színháza Harmath Jolán, Temesváry Gitta, Kovács György, Horváth László és Jávor felléptével. Szezonnyitó előadás).

CSÜTÖRTÖKÖN, október 20-án: „Kék róka”. (A színház második prózaelőadása).

PÉNTEKEN, október 21-én: „Mezei pacsirta”. (Dienes—Sándor szezonnyitó slágeroperettje. Az operettársulat bemutatkozása. Főszereplők: Balogh Julia, Temesváry Gitta, Dálnoky Dudas, Lázár Hilda, Kovács György, Felhő Ervin, Szabó Gyula, Kiss Elemér, Jávor, Derecskei Pál, Révész István, Salgó Jenő).

SZOMBATON, október 22-én: „Mezei pacsirta”. (Másodszor).

VASÁRNAP, október 23-án délután 8 órakor: „Bors István”. — Délután 6 és este 9 órakor: „Mezei pacsirta”. (Eredeti szereposztásban).

* A színházi iroda felhívása a szelvénybérletkötő. A színház igazgatósága felkéri a szelvénybérletkötőket, hogy a nagy érdeklődésre és arravaló tekintettel, hogy a színházi iroda mindig egy hétre szóló műsört közöl a közönséggel, az előadás előtt legalább huszonegy órával váltás ki jegyüket, nehogy kellemetlen torlódás, vagy fennakadás legyen. Eszerint a „Kék róka” szerdai előadására a szelvénytulajdonosok fenntartott helye ma estig áll a szelvénybérletkötő rendelkezésére. Szerdán a fenntartott helyek felett már a jegypénztár szabadon diszponál.

* Grandpremier lesz a „Mezei pacsirta” péntek esti bemutatója. Évek óta alig volt olyan jól felépített operett, mint a „Mezei pacsirta”. Minden jelenete jövedélyt sugároz, minden zeneszáma fülbemászó, felejthetetlenül szép melódia és minden táncszáma attrakciót jelent. A színház igazgatósága költséget és fáradtságot nem kímélve ragyogóan állítja ki a darabot. A díszletm-

Maxim Gorki regénye

hely éjjel-nappal dolgozik, hogy időre elkészüljenek a nagyszerű díszletek. A darab főszereplője Balogh Julia primadonna. Kedves, melegségteljes színésznő, aki művészetének varázsával feltétlenül meg fogja hódítani a közönséget. Méltó partnere lesz Temesváry Gitta a maga temperamentumával és nagyszerű táncakrobatikus képességgel. Kovács György ezalkalommal fog bemutatkozni először operettben az aradi közönségnek és megsugathatjuk, hogy a közönség nehezen fog tudni majd választani, hogy operettben, vagy prózában látja-e szivesebben. Felhő Ervin rendezői kvalitásának legjavát vízi versenyre. Dálnoky Dudas ragyogó lesz. Lázár Hilda, Szabó Gyula, Derecskei, Révész István és Salgó Jenő mindmegannyi nélkülözhetetlen szereplője a nagyszerű operettnek.

* Óriási érdeklődés a „Kék róka” szerdai szezonnyitó előadása iránt. Hétfőn reggel nyílt meg a színházi jegypénztár és már az első órákban kiderült, hogy az aradi közönség milyen fokozott érdeklődéssel tekint a „Kék róka” szerdai szezonnyitó előadására elé. A prózatársulat tagjai most még fokozottabb ambícióval végzik napi munkájukat, mert látják, hogy az aradi közönség előlegezi azt a bizalmat, amit a „Kék róka” előadása minden biznnyal ki fog érdemelni, mert elsőrendű művészi produkció lesz. Harmath Jolán személye köré fog összpontosulni az érdeklődés, aki — mint az már a próbákön látszik — tökéletes alakítást fog nyújtani. Temesváry Gitta közvetlen egyéniséggel megadott művésznő, szintén bravuros alakítást visz a színpadra. A megnyitó előadás másik attrakciója lesz Kovács György alakítása. Elegáns megjelenésével és szép beszédmodorával bizonyosan áttűtő sikert fog aratni. Horváth László és Jávor Alfréd, az aradi közönségnek ez a két kedvence ugyancsak brillírozni fog Herceg Ferenc színművének szerdai reprizén. A prózaegyüttes csütörtökön megismétli a „Kék rókát”.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedraliei 16. (Tel.: 15—30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

Kultúreseményt jelent a

„KÉK RÓKA”

szerdai előadása.

Siessen és váltsa meg a jegyét.

Pénteken: „Mezei pacsirta”

HAMBURG-AMERIKA LINE

Rendseeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

iskolások utazásait és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél:

Kunstler utazásiiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

SPORT KÖZLÖNY

A magaratalált AMTE

megérdemelten győzte le az ország egyik legdrágább csapatát

A Juventus alárendelt szerepet játszott. — A Gloria csak indokolatlanul hosszabb játékidő miatt hagyott Resicán egy pontot. — A helyi derbyk eldöntetlenül végződtek

A nemzeti bajnokság A csoportja az idén sem tagadja meg önmagát. Az idény úgy indult, hogy szokástól eltérően lesznek nagycsapatok és csapatok, amelyek csak a gólszák szerepét tölthetik be. A hatodik fordulón azonban már bizonyosodott, hogy az A. ligában most sincsen megnyert mérkőzés és egymástól veszik el a pontokat a nagycsapatok, kiscsapatok, tömörül a mezőny és az első helyezettet az utolsótól mindössze öt pont választja el. A Venus, a Rapid, a Rispensia egy-egy pontot szereztek vasárnap, a Juventus egyet sem, az UDR csak egyet és a Sportul Studentesc is elvesztette mérkőzését. Bár a Venus még veretlenül áll az első helyen, az utána következő F. C. Carpati nyolc pontra tett szert a vasárnapi szerencsés győzelmé folytán. Örvendétes tény, hogy Aradon most már a negyedik alkalom, hogy szinte hibamentes játékvezetésnek lehettek tanúi azok, akik az AMTE—Juventus mérkőzést végignézték. Mindössze két helyről jelentettek gyengébb bíraskodást: Nagybányáról, ahol a jólismert Ritter vezette a mérkőzést és Resicáról, ahol Huniade hibája folytán tovább játszották a második félidőt. Az aradi csapat éppen a kritikás 46-ik percben kapott gólt, ami a kiegyenlítést jelentette. A nemzeti bajnokság mérkőzéseiről a következőkben számolunk be:

AMTE—JUVENTUS 3:1 (2:0.)

Az ugynevezett ideális futballidőben mintegy 2500 főnyi közönség volt kíváncsi az AMTE és a Juventus összecsapására. Az AMTE részére rendkívül fontos volt a mérkőzés, hiszen az első itthoni győzelmét kellett arassza, de nem kevésbé lett volna fontos a győzelem a Juventusnak sem, mert nem akar leszakadni az élcsoporthoz és az ország egyik legdrágább egyesülete a bajnokságra tör. A Juventusnak két teljes első csapata van és körülbelül háromszor olyan nagy rezsivel dolgozik, mint az aradiak. Elhez képest feltűnő gyenge pontjaik vannak és bizonyos mértékben csalódást is keltettek. Ez viszont nem jelenti azt, hogy ha jobban játszanak, akkor megnyerik a mérkőzést, mert az AMTE-ban vasárnap a tudás párosult a lelkesedéssel és a küzdőszellemmel. Olyan nagyvonalú játékkal örvendezteték meg híveiket, hogy még erősebb próbát is kiálltak volna.

Pontban felnégykor hangzott fel Russu Gabriel dr. kezdést jelző sípja és a körvonal mögött felálltak a csapatok. AMTE: Gerold — Slivác, Kovács — Szurdi, Szabó, Szaniszló II., — Bermoser, Léb, Perneki, Reinhart II., Batrin. Juventus: Endreffy — Cotruta, Dragomirescu—Poroian, Klein, Brandabura — Schira, Dunareanu, Sonny Niculescu, Praszler, Náciu.

A Juventus kezdi a játékot, de az AMTE már támadásba lendül. Perneki adja jobbra a labdát, a szélső az összekötőhöz játszik, Léb lemarad és gördül az ellentámadás. Niculescu magas labdájára Schira fut rá és már-már kanyarodna, amikor Szaniszló kornerre ment. A szöglettrugásból nem lesz semmi, mert Szabó hosszú labdája a félvonalon túlra viszi a játékot.

Perneki—Léb a labda útja, már kapja is Bermoser, aki pillanatig sem habozik, ivelten küldi befele. Reinhart II. kapja és még arra is van ideje, hogy 18 méterrel a kapu előtt egyik lábáról áttegye a másikra s nagyszerű lövést küld a kapura. Endreffy merész ugrással megy utána, de hiába. A pontos lövés a felső kapuléc alatt vágódik be a hálóba. 1:0.

Az AMTE frontban marad. Szébbnél-szebb támadások gördülnek a kapu felé.

Égész nagyvonalú a játék. Perneki a mezőnyben nagyszerű labdákat ad, de lövésre csak akkor szánja rá magát, ha a közönség biztatja.

Igy egymásután három helyzete vész el, igaz, hogy ezeket saját maga teremtette maga számára. Három lövés száll lábáról fölé, mellé, vagy könnyen védhetően kapura. Brandabura, a Juventus fedezete dolgozik ugyszólván az egész védelem helyett, ahol a nagy nyomásban sok hiba csuszik ki.

A következő gól ugyancsak megérett, amikor a jobbszélső ivelt labdáját Perneki jó érzékkel fejeli ki Batrin felé. Batrin már lö is. A lapos labdára Endreffy meg sem próbál vetődni, de az nem megy be, hanem a jobb-

kapuja elére vágódik és innen táncol a hálóba. Endreffy utólag mégis rádobja magát, de a szép ugrásért kár, mert így labdával együtt ő is a hálóba kerül.

A gól után Praszler mutat be néhány Aradon jólismert, mutatós, de nem hasznos körtriblité, majd szépen szökteti Náciut. A háttvédek mellett ma nem lehet elmenni. Slivác és Kovács, de főképpen az utóbbi legjobbat formáját futja ki. Az utolsó pillanatban Perneki kiugrik és már-már lövésre emeli lábát, amikor megszólal a félidő végét jelző bírói síp.

A félidőben az öltözőkben különös események játszódnak le. Az AMTE legénységének minden tagja egymást biztatja, ami szinte szokatlan, de ami azt bizonyítja, hogy a csapatban kedvező egyetértés van s a baráti légkört nem zavarja semmi.

A másik öltözőben a Juventus vezetője tagja szidja Praszler, három hónapos letiltást helyez kilátásba számára szabotázs miatt, egyben pedig 3000 leire megbünteti. Később elhamarkodott volt a büntetés, mert majd az elkövetkezendő mérkőzéseken látják meg, hogy Praszler egyáltalán nem szabotált, hanem ez az ő igazi játékmodja.

A második félidő azzal kezdődik, hogy Léb erős labdáját Endreffy kiejti és majdnem gól születik belőle.

A 9-ik perc már gólt is hoz. Mintaserű akció fut végig a pályán Szaniszló futtatja Batrint, aki korneronálról bead, Perneki védhetetlenül belövi a harmadik gólt.

Juventus játékos hozzá sem ért a labdához. A 13-ik percben születik meg az egyetlen Juventus gól. Praszler kihasználja a pillanatnyi zavart és közelről kapuba helyezi a labdát. (Ezer lelt bizonyára elengednek büntetéséből, talán két hónapot is.) A játék további részében az AMTE kicsit visszaesik, de a Juventus is kiadta erejét a gyilkos iramu első félidőben és így az eredmény nem változik.

Az AMTE-ban a küzdőszellem, a lelkesedés egyes. Egvéniler Kovács volt a legjobbat ember és egy milliméterrel marad mögötte Slivác. A fedezetsorban mindahárom Szabó betűs egyenletesen, nagyszerűen játszott, de a sorrend a következő lehetne: Szurdi, Szabó, Szaniszló. Szaniszló nagyon jó volt, de néhány percig „pihent” és ez alatt ment a gól. A csatársorban Perneki, Batrin, Reinhart jók. Legvengültek, jó kezdés után, Bermoser, valamint Léb, Pernekynek, ha szerencséje van még négy gólt rughatott volna.

A Juventusban Endreffy jól védett, a háttvédek szürkék, a fedezetsorban és a csapatban a legjobbat Brandabura, a csatársorban Náciuról látszik, hogy tud játszani. Niculescu rossz, Praszler volt a legjobbat csatár, de őt már ismerjük, ha kedve tartja jó. Russu Gabriel dr. kifogástalanul vezette az iramos, kemény, de fair mérkőzést.

GLORIA—UDR 1:1 (0:0.)

A két csapat így állt fel:

Gloria: Schneider — Varjassy, Volentir—Siclován, Zabb, Micola — Igna, Henegar, Fritz, Codreanu, Mercea.

UDR: Bugariu — Fodor, Alasu — Popa, Csipai, Lakatos I., — Micu, Pacurariu, Pinteá, Hanzl, Krubl.

Tapogatódzó játékkal indul a mérőzés. A 16. percben Igna beelép Lakatosba, akit kivisznek és csak tíz perc múlva tér vissza. A küzdelem a félidő végéig változatos, némi UDR fölényvel.

Szünet után a resicaiak ismét támadólag lépnek fel. A 15. percben Micu lövését a kapufa menti, amiből ujjabb kapulövés adódik, végül korner lesz az igen veszélyes helyzetből. A 20. percben a Gloria vezet támadást, Alasu fel szabadítása rosszul sikerül, Henegar csipi el a labdát és Fritzhez játszik, aki két méterről védhetetlenül a hálóba céloz. (1:0.) Most a Gloria hevesen ostromol és négy perc múlva csaknem sikerül az eredményt biztosítani, de Henegar két lépésről Bugariu kezébe lövi a labdát. Ezután az UDR igyekszik menteni a menthetőt, ami egy perccel a befejezés előtt sikerül is nekik, amikor Alasu labdáját Lakatos Krublhoz fejeli, aki fordulatból bevágja az egyenlítő gólt (1:1.) Az UDR csapatában Bugariu a gólt nem védhette. A háttvédek jó munkát végeztek. A fedezetsorban Popa ezután a szokottnál gyengébb volt, társai megfeleltek. Az új összeállításban szereplő csatársor a kapu előtt tehetetlen volt, különösen Pinteá, aki kerékkötője volt minden támadásnak.

A Gloria együttesében Schneider pompásan védett. A háttvédek kiváló munkát végeztek. A fedezetsor csak szünet után játszott kielégítően. A csatársorban Mercea állandó veszélyt jelentett az UDR kapujára, kivéve Henegar érdemel teljes elismerést.

VENUS—RAPID 0:0.

Bucuresti. Nagyon szép, élvezetes játék, melynek során a Rapidhoz állt közelebb a győzelem. A Venus sokat támadott, de a Rapid támadószora veszélyesebben, lendületesebben játszott.

A Venus csapatában David pompásan védett, a két háttvéd sokat rombolt. A fedezetsorban Demetrovits jeleskedett. A csatársor legjobbat embere Bodola volt. A Rapid védelmében Negreu pompásan védett. A háttvédek közül Lenger volt a jobbik, de Wetzer II. is sokat dolgozott. A fedezetsor volt a mezőny legjobbat csapatrésze. Különösen Raffinszky és Rasinariu keltett nagyszerű benyomást.

A Venus kezd, a 15. percben Barátky hatalmas erejű szabadrugása David zsákmánya. A 22. percben Orza szöglettrugása már gólnak látszik, de Wetzer ment. A 33. percben Bogdan nagyszerű helyzetben ront. A 37. percben Auer lövése alig kerüli el a kaput.

Szünet után, a 9. percben Horotan kitör. Sfera ígérvél-hajjal ment és közben meg is sérül. A Rapid most 20 percig rohamoz, de eredmény nélkül. Az utolsó 10 percben a Venus hátrázik, de a Rapid védelme biztosan áll a lábán.

Mindkét csapat megérdemelte a pontot.

FC CARPATI—TRICOLOR CFPV 1:0 (0:0.)

Nagybánya. FC Carpati: Hevesi — Ardos, Holzmann — Szerémi III. Gidáli, Kert — Oporean, Teleadi, Szerémi II, Szerémi IV, Szöke.

Tricolor: Schramm — Hetzer, Dunareanu — Maskó, Dobra, Lupas — Dick, Bocsa, Gális, Kovács, Kocsis.

Végig nagy küzdelem, amelyet a honi csapat csak a hajrában tudott megnyerni. Végig a Carpati támadt többit, de a Tricolor védelme pompásan működött. A második félidő 43. percében Dunareanu faultja miatt tizenegyes, amit Teleadi küldi rendeltetési helyére.

VICTORIA—SP. STUDENTESC 3:1 (0:0.)

Kolozsvár. Az első félidőben változatos a játék képe. A 33. percben Cociuban veszélyeztet, de a védelem ment. Szünet után a Victoria magára talál és fölénybe kerül. A 16. percben Martin beadását Cociuban küldi a léc alá. 1:0. A 29. percben Popescu kihagy egy nagy helyzetet. A 33. percben Cociuban kiugratja Feranut, aki a balsarokba céloz. 2:0. A 34. percben Szántai beadását Capusan küldi rendeltetési helyére. 3:0. A 45. percben Popescu lövi a vigaszgólt.

A győztes csapatban Felecan I., Pop, Nistor és Capusan tűnt ki. A diák együttesben Dumirescu, Duce és Popescu tetszett.

RIPENSIA—KINIZSI 1:0 (0:0.)

Temesvár. A két temesvári csapat találkozója nagyszerű sportot hozott. A Kinizsi páratlanul feljavult és csak gyenge kapusának köszönheti, hogy nem szerezte meg a győzelmet. Az első félidőben változatos játékban a Kinizsi van inkább frontban. A második félidőben Illés kapus kezéből Schwartz befejezi a Ripensia gólját, amit Klimek Cucula átadásából érvenlít. A Kinizsiben a hátvédek Klimek és Cucula, míg a Ripensiában a közvetlen védelem voltak jók.

Az AAC a második helyen a kerületi bajnokságban

AAC—CRIȘANA 6:2 (4:1)

Biró: Macian.

AAC: Lőrincz—Ujj, Jivkovic—Lingurar, Zoller, Kuluncsics—Eberlein, Komjáti, Vass, Miklósi, Prokopetz.

Crișana: Tamás—Ardelean, Pinteá—Debrecezeni, Rosu, Barna—Kardos, Trușa, Berar, Morar, Gligorescu.

Az aradi atléták kitűnő csatárjátékkal biztosan győztek. A Crișana csapatában a védelem gyengén működött.

Már a 2. percben Prokopetz lövése a kapufáról pattan vissza Vass elé, aki közelről a hálóba lötte a labdát (1:0). Az atléták tovább támadnak, de a csatárok eredménytelenek. A 15. percben Eberlein elfut és lövése nyomán a labda a kapus feje fölé ér hálóba (2:0). A 20. percben tömegjelenet az atléták kapuja előtt, Lőrincz az utolsó pillanatban ment. A 25. percben Lingurar faultolja Kardost és a megítélt tul szigorú 11-est ugyanő helyezi a hálóba (2:1). A 27. percben Vass kiugrik és lövése védhetetlenül furódik a hálóba (3:1). A 42. percben Prokopetz beivelt labdája Tamás kapujába jut (4:1).

Szünet után a Crișana rohamoz, a csatárok azonban tehetetlenek. A 15. percben Morar kerül nagy helyzetbe, lövése azonban a kapu fölé jut. A 18. percben szép összjáték után Gligorescu lövése talál utat a hálóba (4:2). Az atléták rákapcsolnak, a Crișana elkeseredetten védekezik, aminek során a játékvezető két tizenegyest kénytelen ítélni ellenük, amelyek megpecsételik a csapat sorsát. A 29. percben Ardelean faultolja Prokopetz, amiért 11-es jár és Prokopetz védhetetlenül a hálóba küldi a büntetőt (5:2). A 35. percben a változatosság kedvéért Pinteá felvágja Eberleint, az újabb tizenegyest is Prokopetz küldi rendeltetési helyére (6:2).

Az atléták csapatában Lőrincz, Lingurar, Eberlein, Vass és Prokopetz voltak jók.

A vesztes csapatban Debrecezeni, Kardos és Morar tűnt ki.

MICA—EGYETÉRTÉS 7:1 (4:0)

A Mica végig nagy fölényel, könnyen vette ezt az akadályt is. Veretlenül, szenzációs gólaránnyal áll az első helyen és a vasárnapi mérkőzésen is olyan játékot produkált, ami kiemelte őket a kerületi csapatok közül. Az Egyetértés nagyon rossz szériában fut.

ATE—HAKOAH 3:1 (1:0)

Biró: Tomi.

ATE: Márki—Müller, Faragó I.—Kecksés, Faragó II., Dosedla—Erdéi, Tóth, Kovács, German, Kurila.

Hakoah: Molnár—Guttman, Pirkó—Grünfeld, Farkas, Fischer—Proschanszky, Bundi, Mezei, Kodor, Zucker.

A hatodik forduló után a bajnokság állása a következő:

1. Venus	6	3	3	—	17	6	9
2. FC Carpati	6	3	—	1	11	9	8
3. Ripensia	6	2	3	1	14	12	7
4. Victoria	6	3	—	3	13	9	6
5. Juventus	6	3	—	3	13	10	6
6. Rapid	6	2	2	2	8	4	6
7. Sp. Studentesc	6	2	2	2	11	9	6
8. UDR	6	1	4	1	6	8	6
9. AMTE	6	2	1	3	12	17	5
10. Kinizsi	6	1	3	2	10	14	5
11. Tricolor CFPV	6	2	—	4	6	17	4
12. Gloria	6	1	2	3	7	13	4

Az egységesebb és határozottabb tornászok megérdemelten győztek, bár a Hakoah szünet után egyenliten tudott, de a finisben összeroppant.

A tornászok kezdenek és a csapat felnyomul, de a csatárok a kapu előtt határozatlanoknak bizonyulnak. Egyelőre teljesen egyoldalú a játék képe és a Hakoah az első husz percben nem is jut tul a felpályán. Ennek ellenére a Hakoah kapujára egyetlen lövés sem megy. A 28. percben Pirkó szabálytalanul szerel és German husz méteres szabadrugása védhetetlenül száll a sarokba (1:0). Utána a Hakoah is veszélyeztet jobbszárnya révén, A 34. percben szép összjáték után German kerül kitűnő helyzetbe, de éles lövését a kapufa menti. A tornászok fölényével ér véget az első félidő.

A szünet után a 4. percben Kodor kiugrik, lerázza a védőjátékosokat és öt méterről a hálóba vágja az egyenlítő gólt (1:1). A gól után a játék felélénkül, a küzdelem változatos. A 30. percben German nagyszerű beadását Tóth befejezi (2:1). Az ATE rákapcsol és a 35. percben German husz méterről remekbeszabott gólt rug (3:1).

GAIANA—UNIREA 2:2 (2:0)

Változatos játékot eredményezett a két csapat találkozása. Az első félidőben a Gaiana volt a többet támadó. Szünet után azonban az Unirea felnyomult és támadást támadásra vezetett és sikerült kiegyenlítenie a Gaiana kétgólos előnyét.

Már a 4. percben gólt ér el a Gaiana. A gól után továbbra is támadásban marad a Gaiana, azonban az Unirea keményen védekezik. A 17. percben Béke a Gaiana második gólját lövi.

Szünet után megváltozik a játék képe, az Unirea állandóan támad és a 23. percben Sirkó lö gólt, majd a 41. percben Mayer fejesét Beteg röviden fejeli, a labda ismét Mayer elé kerül, akinek újabb fejese most nem téveszt célt (2:2).

ASTRA—OLIMPIA 1:1 (1:0)

Mintegy ötszáz főnyi közönség előtt kemény mérkőzést vívott a két csapat. A változatos játék alapján az eredményt igazságosnak lehet mondani.

A játék első felében az Astra volt a többet támadó fél, de a kínálkozó helyzeteket nem tudták kihasználni. A 11. percben esik a félidő egyetlen gólja, amikor Botau hendse miatt megítélt szabadrugást Rațiu irányítja 25 méterről a kapu elé és Jovin befejezi a labdát (1:0).

Szünet után az Olimpia van inkább frontban. Ebben a játékrészben heves összecsapások is voltak, azonban Ciorogariu játékvezető erős kézzel megakadályozta a kilengéseket. A 35. percben Rațiu sorozatos durvaságok miatt a bíró kiállítja. Az Olimpia ostromának a 38. percben eredménye is van, amikor Mihoc szögletrugásából Dulgheru fejese utat talál a hálóba (1:1).

Dicséretet érdemelnek a győztes csapatban: Cociuban, Docmanov, Egedi I., és Jovin, míg az

Olimpiában Egedi II., Dulgheru, Berar és Molnár volt jó.

TRICOLOR—TITANUS 2:1 (2:0)

Nívós szép küzdelemből a kapu előtt határozottabb Tricolor került ki győztesként.

Az első félidőben a Titanus volt a többet támadó fél, mégis a Tricolornak sikerült két gólt is elérnie, Tusz lefutás utáni szép lövésével és Szilágyi révén (2:0).

Szünet után a 8. percben hendsz miatt megítélt 11-estől Szinder javít (2:1).

SZÖVETSÉGI DIJ:

ATE—Hakoah 0:0, Tricolor—Crișana 2:2.

II. OSZTÁLY:

Vulturul—Frontiera 5:2.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Gloria—Tricolor 2:1, Astra—Olimpia 6:1, Fortuna—AAC 2:0, ATE—Hakoah 3:0, Unirea—Gaiana 5:2, AMTE—Egyetértés 5:0.

A kerületi bajnokság állása a következő:

1. Mica	6	6	—	—	35	3	12
2. AAC	6	4	—	2	17	10	8
3. Astra	6	3	2	1	16	5	8
4. Crișana	7	3	2	2	16	18	8
5. Transilvania	6	3	1	2	11	10	7
6. ATE	6	3	1	2	13	15	7
7. Gaiana	6	1	5	—	10	9	7
8. Tricolor	6	3	—	9	3	14	6
9. Titanus	6	2	2	2	10	15	6
10. Unirea	7	1	3	3	9	14	5
11. Olimpia	4	1	1	2	8	8	3
12. Hakoah	7	—	2	5	7	23	2
13. Egyetértés	7	—	1	6	6	23	1

CAMT legyőzte a NAC-ot

B. liga eredményei:

A B. divízióban a CAMT megérdemelten győzött a CAO ellen. Az eredmények a következők:

CAMT—CAO 5:1 (2:0) A CAMT fölényesen nyert Zsizsik (3), Reiter és Possák góljaival, a CAO gólját Spielmann szerezte. Biró: Pálffy.

Sodronyipar—Tricolor 1:0, Mures — Törökvis 5:2, Crișana—Monopol 3:2, Prahova—Makkabbi 5:4.

KÜLFÖLDI SPORT

Kikapott a Hungária

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának meglepetése a Hungária veresége a Budafok csapatától. A többi mérkőzésen a papirformának megfelelő eredmény adódott. Részletes beszámolóink a következők:

Ferencváros — Elektromos 2:1 (0:0) A Ferencváros csak nagy küzdelem után nyert. Toldi vezető gólját Buzássy egyenlíti, majd Gyetvay szerzi meg a győzelmet jelentő gólt.

Budafok — Hungária 3:0 (1:0) A Budafok lendületesen jól, a Hungária unottan és rosszul játszott és így alakult ki a meglepetéses eredmény. Az első félidő 25. percében Fodor, a szünet után Kovács és Ferler voltak a góllövők.

Ujpest — Bocskai 6:1 (3:1) Takács szerzi meg a vezető gólt, de erre az újpesti csapat hat góllal válaszol Zsengellér (5) és Kállai révén.

Phöbus — ZSE 1:0 (1:0) A Phöbus csak nagy küzdelem után tudott győzni Solti góljával.

Nemzeti — Szeged FC 4:2 (2:1) Az egységesebb Nemzeti fölényesen győzött Pálva (2), Horváth és Molnár góljaival, míg a Szeged FC részéről Nagy és Szilvássy volt eredményes.

Szolnoki MÁV—Szürketaxi 4:2 (2:1) Nagy harchan győzött a szolnoki együttes Szántó és Kolláth góljaival, míg a Szürketaxi részéről Hódy és Miklósi voltak eredményesek.

A jövő vasárnapi futballmüsor

AMTE—Kinizsi,
Juventus—Gloria,
Venus—Victoria,
Tricolor—UDR,
Phoenix—Rapid,
Ripensia—Sp. Studentesc

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400 Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent az új maximális árakról szóló rendelet

Október tizenegyedikéi keltezéssel most jelent meg a városvezetőség által életbeléptetett új maximális árakról szóló rendelet, amely a következőket tartalmazza:

Liszt: 0-ás liszt szabadforgalom tárgyát képező, 4-es liszt malomi ára 7.30, nagybani ára 7.50, kicsinyben 8 lei.

5-ös liszt 6.80 lei, 7, illetve 7.50 lei.

6-os liszt: 6.30, 6.50, illetve 7 lei.

Kenyer: 4-es lisztből házhozzállítva, vagy fűszerüzletben 8 lei, péknél 7.50 lei, 5-ös lisztből 7.50 lei, 7 lei, 6-os lisztből 6.50, illetve 6 lei.

A pékeknek csakis 1, 2, 3, 4 és 5 kilós kenyereket szabad sütniök, töredék kilós kenyerek sütése tilos. Magánosok, akik péknél sütetik meg otthon készített kenyereiket, csakis hatkilós, vagy ennél súlyosabb kenyereket állíthatnak elő, viszont azt a péket, akiről megállapítják, hogy 5 kilónál nagyobb kenyeret adott el, megbüntetik. A pékek kötelesek mérleggel tartani és ennek hiánya kihágást képez. Magánosok számára tilos a kenyér forgalombahozatala. A forgalombahozott kenyereket ellenőrző bélyeggel kell a pékeknek ellátniok, ellenkező esetben 1000—5000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják a kihágást elkövetőket. Minden pék köteles gondoskodni arról, hogy üzeme megfelelő mennyiségű hatos lisztből készült kenyeret hozzon forgalomba. Abban az esetben, ha valamelyik pékműhely bármilyen okból nem szolgálhat ki vevőinek hatos lisztből készült kenyeret, köteles asorrendben ezután következő kenyérminőséget a hatos lisztből készült kenyér árában forgalomba hozni.

Hus: I. osztályu borjúhús, első részek 21 lei, hátulsó része és sültnek való 23 lei. II. osztályu marhahús, első részek 17 lei, hátulsó részek 19 lei. Az elsőosztályu húst lila, a másodosztályu húst kék pecséttel jelölik.

Sertés: I. osztályu, 10 százalékos nyomtatékkal 30 lei, II. osztályu 10 százalékos nyomtatékkal 28 lei, karai 32 lei, izmok (csont nélkül) 34 lei, hárj 34 lei, zsir 36 lei, nyers szalonna 30 lei, tepertő 26 lei.

Szopósborjú: I. osztályu (hátulsó rész) 32 lei, II. osztályu (első rész) 31 lei.

Juh-hus: I. osztályu 18 lei, II. osztályu 16 lei, kövér berbécs 20 lei.

A mézárások kötelesek az összes árakat kiügyesztetni s amennyiben nem áll módjukban a vevőket másodosztályu hússal kiszolgálni, kötelesek első osztályu húst a másodosztályúnak megfelelő áron kiszolgáltatni.

A kóser husok nem tartoznak ármaximálás alá.

Tej: piacon eladott áru 4 lei, házhoz szállítva 5 lei.

Bérgépkocsik: egy ut a belváros területén, vagy a várba, várakozás nélkül 15 lei, a belvárosból a villamosvasut állomásáig 15 lei, a belvárosból az újradí hidig 15 lei, a vasúti állomástól az újradí hidig 25 lei, a vasutállomástól a várba 30 lei, a vasutról a város belterületére, beleértve a Saguna-utat és a Cantacuzino-uccát és a belvárosból a vasutra, várakozás nélkül 20 lei, a vasutállomástól Pernyáva és Mosóczy-telep területére várakozás nélkül 25 lei, a Saguna-ut környékéről a vasutállomásra, várakozás nélkül 25 lei, a belvárosból Ségába (Textilgyár) 25 lei, a belvárosból a Neuman-gyárig várakozás nélkül 35 lei, ugyanoda félórás várakozással és vissza 60 lei, a belvárosból az újradí templomig 20 lei, a belvárosból az újradí vasúti állomásig 40 lei, ugyanoda félórás várakozással és vissza 60 lei, a belvárosból Gájba 40 lei, ugyanez félórás várakozással és vissza 70 lei, a belvárosból a katonastrandig 20 lei, a város központjától a Csálaerdőig 35 lei, a villamosvasut állomásától Pernyávába, a Mosóczy-telepre, vagy a várba 20 lei, a belváros területéről az alsó, felső, vagy izraelita temetőbe 25 lei, ugyanaz félórás várakozással és vissza 40 lei, a belvárosból az ujmikalakai templomig 25 lei, a központból ómikalakákig 40 lei, a belvárosból a vágóhidig 15 lei, a vasutról a marhavásárig 30 lei, a központból a marhaborig 20 lei, a központtól a termény és áruaktárig 25, a belváros területén 1 óra időtartamra 40 lei. Az első megkezdett óra teljes egészében fizetendő, ezután minden megkezdett negyedóra 10, minden megkezdett félóra 20 lei. Temetéseknel kétórás időtartamra 50 lei. Sétakocsizásnál, esküvőnél, keresztelőknél, vagy más ünnepélyes alkalmakkor egy óra 50 lei. A város területén kívül megegyezés szerint. Az éjszakai díjszabás — este 9-től reggel 6-ig — 25 százalékkal emelkedik. A kocsifelfogadása alkalmával az utas köteles közölni, hogy bizonyos távolságra, vagy időre kívánja igénybevenni a kocsit. Házhözrendelésnél 5 lei felár fizetendő. A vámoikat az utas egyenlíti ki.

Bérgépkocsik: a legutóbb alkalmazott 20 százalékos csökkentést továbbra is fenntartotta a város vezetősége azzal, hogy a bérgépkocsis tulajdonosok kötelesek a kocsit belsejében feltűnő helyen táblát kiügyeszt-

teni a következő felirással: A taxaméteren mutatkozó összegből 20 százalék leszámítandó. Várakozásért a bérgépkocsik negyedóránként 10 leit számíthatnak.

A fürdők és szállodák díjszabása azonos a kifüggesztett és a polgármester által aláírt díjszabás tételével. Tisztek és közhivatalnokok 20 százalékos kedvezményt élveznek.

Éttermi árak: I. osztályu éttermekben: háromfogásos étrend (hus, főzelék borjú-, sertés- vagy marhahússal, sütemény) 25 lei, négyfogásos étrend (leves, vagy csorba, borjú, vagy sertéssült, köritéssel, valamint főzelékkel, vagy salátával, sütemény) 30 lei. Az étrendben nem kötelező szárnyas-csorba, vagy hal felszolgálása.

Világító köölaj 4 lei.

Tovább tart az aranyvándorlás Amerika felé A közép-európai valuták javultak az elmúlt héten a zürichi magánforgalomban

A nyugateurópai devizatözsdeken az elmúlt héten sem csökkent számottevően az eddigi izgalom, vagyis a világpolitikai események alakulását illetően tart a pesszimizmus. Ez aló táján London a kivétel, mivel a City szerint Anglia most már — minden valószínűség szerint — európai konfliktusokban aligha vállal aktív szerepet az elkövetkezendő hónapokban. Talán ezzel magyarázhat az is, hogy amíg a többi európai államokban tovább tart a tökemenedülés az USA felé, addig Angliába jelentős arany mennyiségek érkeztek Newyorkból. Hogy az angol font ennek ellenére lanyhult, az kizárólag az angol valutakiégényítő-alap ilyen irányú intervenciójával magyarázható.

Az európai devizatözsdeken az aranyárak az elmúlt héten alig változtak, a dollár iránti kereslet változatlanul nagy, a holland forint és a fran-

Cukor: süvegucukor 32 lei, kockacukor 34. Fehér-cukor-különlegességek: 32.25 lei, 33.35, illetve 33 lei. Tejeskávé kávéházi ára déli 12 óráig: habbal 12 lei, hab nélkül 10 lei.

A vendéglőtulajdonosok kötelesek minden nap az étlap vezetőhelyén, feltűnő módon közölni a maximális árak rendeletnek megfelelően összeállított ctrendeket. Abban az esetben, ha a meghatározott időben a vendégnek nem szolgálják fel a menü fogásait, a vendégnek jogában áll tetszése szerint összeállítani étrendjét és a fogásokat a maximális alá nem tartozó ételek közül kiválasztani, viszont fizetnie csak a maximális menüárakat köteles. A menüárak nem foglalják magukban a pincérek borralalóját, illetve jutalék százalékát. Semmiféle más illeték, vagy adó a meghatározott árakhoz nem számítható. A meghatározottnál drágábban nem árusíthatók a meghatározott ételek, viszont olcsóbban bárki forgalomba hozhatja azokat.

A kereskedők és termelők kötelesek a maximális árakat feltűnő helyen, jól olvasható írással kiügyesztetni.

A rendelet végül felhívással zárul, amely arra szólítja fel Aradváros közönségét, hogy ellenőrizze az ármegehatározás során megállapított árak betartását és minden szabálytalanságról azonnal értesítse vagy a rendőrséget, vagy a városvezetőséget.

cia frank tartott, a svájci frank — a nagy tőke-kivándorlások miatt — mindenütt lanyhább és ennek megfelelően a hét végén a zürichi áriolyamok egy árnyalattal magasabbak voltak. A font az elmúlt héten hullámzó volt, a dollárral szemben alacsonyabban jegyzik. A zürichi magánforgalomban a különböző sperrmarkok és márkabankjegyek áriolyamai egy árnyalattal emelkedtek, a Reichsbank intervenciói következtében. Így a márkabankjegyeket 60—63-as áriolyamon jegyzik. A pengőbankjegyek áriolyama 65—67-re javult, a csehkorona bankjegyek áriolyama pedig 12-re javult, a leibankjegyeket változatlanul 2—2.15-ös áriolyamon jegyzik a zürichi magánforgalomban. A zlotybankjegyek lanyhán tendáltak, a lengyel kormány újabb devizaszigorítás rendelkezései miatt.

A nyugati államokkal szemben csökkent kivitelünk és emelkedett behozatalunk

Az Argus legutóbbi számában behatóan foglalkozik azzal a figyelemmel, melyet a különböző külföldi államok az utóbbi időben Délkelet-Európának szentelnek. A lap ismerteti azokat a tárgyalásokat, melyeket kereskedelmi téren az utóbbi időben Németország a Balkán-Államok egy részével folytatott, majd pedig utal a nyugati államokkal való kereskedelmi kapcsolatainkra és megállapítja, hogy a folyó év első felében a nyugati államok felé irányuló kivitelünk a szokott átlagon alulra csökkent. Százalékban kifejezve a helyzetre a következő táblázat világít rá:

Ország:	Kivitel:	Behozatal:
Anglia	minus 45	minus 7.5
Franciaország	„ 46	plus 56
Belgium	„ 53	„ 89
Svájc	„ 52	„ 92
Hollandia	„ 92	„ 181
Egyesült-Államok	„ 53	„ 101

Az itt feltüntetett nyugati államok többsége

felé irányuló kivitelünk 1938. első hat hónapjában felére csökkent, míg Hollandiába irányuló kivitelünk szinte teljesen megszűnt, ugyanakkor, amikor onnan való behozatalunk közel kétszer annyit tesz ki, mint a múlt évi.

A fenti csökkenés mindenekelőtt a kivitel általános visszaesésének tudható be. A múlt év első hat hónapjában az export a 14 milliárdos rekord-összeget érte el, míg ebben az évben a kivitel értéke 9 és fél milliárd lei volt. A visszaesés tehát 45 százalék, vagyis annyi, mint Franciaországba és Angliába irányuló kivitelünk visszaesése.

Általános behozatalunk az év első felében a kivitel visszaesése ellenére 7 milliárd 600 millió leiről közel kilenc milliárd leire emelkedett. Mind azokkal az államokkal, amelyekkel szemben behozatalunk nagy mértékben megnövekedett, új kereskedelmi tárgyalásokat kezdünk kivitelünk fokozása érdekében.

Október 20-án kezdődnek meg a román—német gazdasági tárgyalások

A román—német új fizetési és kereskedelmi egyezmények megkötése érdekében a német delegáció a tárgyalások lefolytatása végett október 20-án érkezik Bucurestibe. Ez alkalommal kerül tárgyalás alá az a kérdés is, hogy a szudeta-német vidékeken működő gyár vállalatokkal szemben fennálló csehkorona adósságok fizetésével kapcsolatban milyen arányt állapítanak meg a német márka és a cseh korona között.

Itt említiük meg, hogy a kettős adózás elkerüléséről szóló román—olasz egyezmény megkötése érdekében szükségessé vált tárgyalások lefolytatása céljából az olasz bizottság megérkezett Bucurestibe. Az érdelemes tárgyalások hétfőn, október 17-én kezdődtek meg a román és olasz delegátusok között.

Megkezdődött a szüret!

'Az aradmegyei hegyközségek határozata értelmében Aradhegyalján hétfőn, október 17-ikén megkezdődött a szüret. A termés kiégitő és csupán vörösbortban lesz csekély termés Aradhegyalján.

A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett adatok szerint az ország összbortermése idén eléri a 10 millió hektolitert.

— Megszűnt a „Prezentul“ című közgazdasági lap. A bucuresti-i „Prezentul“ című lap legutóbbi számában közli, hogy kénytelen beszüntetni megjelenését és annak a reményének ad kifejezést, hogy azoknak a nehézségeknek elmultával, amelyekkel jelenleg küzd, újból megjelenhetik. A lap, amely eredetileg hatoldalas volt, az utóbbi időben már csak négy oldalon jelent meg annak jeleként, hogy nem rendelkezik megfelelő anyagi alappal. Főszerkesztője Plutaric Cotaru, míg szellemi irányítója Madgearu Virgil, egykori miniszter volt.

Módosították a tojás-kivitelről szóló törvényt

A Monitorul Oficial legutóbbi számában rendelet-törvény jelent meg a tojás-kivitelről szóló törvény módosításáról. A módosítás a következő: Kivitelre négy fajta tojás kerülhet: standardizált, nem standardizált, összetört és hordóba, vagy bődönbe öntött fogyasztható s összetört, hordóba, vagy bődönbe öntött nem fogyasztható tojás. A standardizált tojás minimális súlya 46 gram. Standardizált tojásnak azokat tekintik, amelyek kiválogatása, csomagolása, lepecsételése a nemzetközi kiviteli intézet s a tojás-exportról szóló törvény végrehajtási utasítása szerint megszabott rendelkezések szerint történik. Ugy a standardizált, mint a nem standardizált tojásra kiviteli illetéket lehet kivetni. A nem standardizált tojás kiviteli illetéke négyeszer olyan nagy lesz, mint a standardizálté. Abban az esetben, ha a standardizált tojást mentesítik az illeték alól, a nem standardizált tojás illetéke darabonként legalább 1 lei lesz. A fogyasztható, eltört, hordóba, vagy bődönbe öntött tojások mentesek a kiviteli és ellenőrzési illeték alól.

— Rövid időn belül kiadják a negyedik évnegyedre szóló importengedélyeket. Bucurestiből jelentik: A negyedik évnegyedre szóló behozatal kérdése néhány napon belül megoldást nyer. Jelenleg a deviza disponibilitás megállapításán dolgoznak és az engedélyek kiosztása rövidesen megkezdődik. Az elmúlt évnegyeddal szemben nagyobb változások nem lesznek. Most arra törekednek, hogy a kevés disponibilitás kizárólag nyersanyagok importjára használtassék fel.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTOBER 18.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána: Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A Costică

Tandin-zenekar játéka. A műsorban a következő szerzők művei szerepelnek: C. Banateanu, Romcescu, Moiescu, Vasilescu. 15.20: Különbözőféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: A rádió műszaki üzenetei. 19.17: Gramofonlemezek. Részletek Grieg műveiből. 20.15: Hangverseny. (Mandolin és accordeon.) Előadják: Grigore Chiazim és Vania Lefcinco. 20.40: Dora Massini énekhangversenye. Műsor: Moniusko: Hajka, Csajkovszki: Pikk dánya, Puccini: Pillangó kisasszony. 21: D. Hurmuzescu egyetemi tanár felolvas. 21.15: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. Vezényel: Alfred Alessandrescu. 22: Sport. Hírek. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.55: A Gică Stefanescu-zenekar szórakoztató zenéje. Közvetítés a „Luther” étteremből. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A budapesti Arany-szobor megszületése ötven év előtt. (Felolvasás.) 11.45: Gyermekek-ruhák. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30 Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Spohr: E-moll hegedű verseny. Előadja Pászthory Palma zongorakísérettel. 18.30: Sztalin tisztogatása a Szovjetunióban. 19: A 2. honvédegyalozozred zenekara. 20.05: Hírek. 20.15: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30: Hília Saarne zongorázik a magyar—észt művészcsere keretében. 21: Erdélyi József verseiből előad Fáy Béla. 21.30: Hanglemezek. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Közben 23.30: Hírek angol és francia nyelven. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Heinemann Ede jazzzenekara játszik. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Francia nyelvoktatás. 20.25: Hanglemezek. 21: Hírek.

SZERDA, OKTOBER 19.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána: Reggeli hangver-

seny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei szerepelnek: Sullivan, Csajkovszki, Séverac, Massenet, Dvorák, Janacek. 15.20: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű apróságok. 19.17: Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Wagner, Bach, Debussy—Ravel. A zenekarokat Stock, Stokowski és Toscanini vezénylik. 20.05: Dr. C. Dojian felolvasása. 20.40: Mira Sobolewska lengyel dalokat énekel. 21: Radu Patrulius felolvasása. 21.15: George Manoliu gordonka-hangversenye, a rádió zenekarának a kíséretével. Vezényel: Alfred Alessandrescu. (Közvetítés a Dalles-teremből.) A szünetben (21.50): Sport. Hírek. 22.10: A hangverseny folytatása. 23: Gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20 Munkahely a kislakásban (Felolvasás.) 11.45: A seljementerelés és a divat. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Az 1. honvédegyalozozred zenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Arfolyamhírek piaci árak, élelmiszerárak. 17.45: A rádió diákfélőrája. 18: Liszt Ferenc Társaság pályázatán díjazott művek bemutatása. Zongorán előadja Pázmán György. 18.30: Hires botanikus kertek. 19: Horváth Dudás József cigányzenekara. 20: Hírek. 20.10: A rádió szalonzenekara. 21.10: A dolovai nábob leánya. Színmű öt felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Utána kb. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Pertis Pali és cigányzenekara. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.25: Olasz nyelvoktatás. 19.55: Cigányzenekar. 20.30: Pestiek. Nagy Lajos csevegése. 21: Hírek. 21.25: Táncklemezek. 22.30: Cigányzenekar. 23.05: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

LEVELEZÉS

„39. Téli esték” jelgére szóló levelet kérjük átvenni. 6481

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható házmesterpár kerestetik. Értkezni: Bul. Carol 58., emelet jobbra. 6494

Vizsgálott fűtő, aki üzemi lakatos is, gyárvállalathoz felvétetik. „Stela”, fabrica de basmale, Arad, Str. Haiducilor 8. (Piata Cetate Veche).

OKTATÁS

Érettségizett Natalemben órákat adna liceumistáknak. Cim a kiadóban. 6409

LAKÁS

Kiadó november elsejére földszinti háromszobás, összkomfortos uccai lakás. Str. Russu Sirianu 3. 6479

Kiadó lakások: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás, I. emeleten egyszoba, konyha. Cim: Hammer kerékpárüzlet, P.ata A. Iancu 5-6. 6465

Ujonnan épült villa Zsigmondházán, háromszoba, fürdőszobás lakással eladó, esetleg nov. 1-re kiadó. Str. Alexandru Gavra 22. 6367

Kiadó olcsón ujonnan festett-mázolt háromszobás lakás. Calea Saguna 137. 6354

Magánháiban újradíj utvonalon (új házbán), összkomfortos, kétszobás, vincézett lakás november elsejére kiadó. Cim a kiadóban.

Kiadó november elsejére földszinti háromszobás, összkomfortos, uccai lakás. Str. Russu Sirianu 3. 6454

Háromszobás, fürdőszobás lakás Str. Numa Pompiliu 20. szám alatt kiadó. 6392

Modern háromszobás, elsőemeleti lakás nov. 1-re olcsón kiadó. Volt Földes-palota. 6397

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén 1. esetleg 2 különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Négyszobás, parkettás, fürdőszobás, modern lakás november 1-re havi 1700 lei bérért kiadó. Calea Radnei 35.. Assael-gyár. 6476

Modern parkettás lakás fürdőszobával azonnalra, vagy nov. 1-re kiadó. Erd.: Katz, P. Avram Iancu 12., I. em. 6477

Butorozott szoba, különbejáratu, csinosan berendezve, olcsón kiadó. Csak komoly egyén részére. Cim a kiadóban. 6361

Négy uccai szobából álló magastűdszinti modern lakás november elsejére kiadó. Str. I. G. Duca 19., kapubejárát Bul. Carol. 6238

Két butorozott szoba kiadó Ungárnál. Str. Moise Nicoară 1. 6463

Háromszobás lakás parkettával, mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Str. Ghi-ba Birta 19. 6473

Összkomfortos, háromszobás lakás novemberre kiadó. Bul. Carol 70. 6480

Modern kétszobás, fürdőszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Piata Imparatul Traian 2. 6478

INGATLAN

Eladó egy magánház 4 szobával, fürdőszobával, kétfürdőszoba, folyosó, kerttel. Str. Fabriciei 20. 6435

Eladó Pécskán, Aradmegye, közel a piachoz, a 86. sz. ház üzlet- és kocsma-helyiséggel. Cim: Jurcan Aurel, Pécska. 6467

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható gyári lerakatkál. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban. 6466

Cserépkályhák, felszerelve, olcsón eladók. Ugyanott kétszobás, koinfortos új lakás kiadó. Bul. Carol 2. 6469

Eladó egy modern keményfa-ebédlő, jó állapotban. Bul. Carol 18., I. em. 6470

Szép szalagarnitúra elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 6471

Pianino 8000 leiért sürgősen eladó Comiso biz.-üzletben, Dacia-kávéház mellett. 6472

Vastartány 6 mm lemezekből 6 m-es, csukott, eladó Uradalom. Taut. 6474

Jókarban levő használt portable írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 6482

Dióhálók, ebédlők,

kombinált szekrény, íróasztalok, esil-lárok, tüstölt tölgy írószoba, antik náló, biederemayer tölgyarn tura, fiókos se-oretaik, antik szekrények és vitrinek nagy választásban.

Zálogkölcsonöket

közvetünk. Előleget adunk, zálog-céduláját olcsón nosszaobitjuk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliz-palota.

KÜLÖNFÉLÉK

Házakat, telkeket, üres és butorozott lakásokat, pénzkölcsonöket előnyösen közvetit Engelné, Brassó, Str. Măcelariilor 6. Telefon 401. 6406

Biztos megélhetést nyújtó üzem betegség miatt eladó. Szakértelem nélkül vezethető. Cim a kiadóban. 6436

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, mat-rácot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapirt, ócskavasat, padláshol-mit, — Vásáro ok lakásban es pad-láson heverő bármilyenmü feles-teges no:mli, him-nomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Le-velezolap- vagy személyes hívás:a hazhoz jövök. Uo:du-meca 6.

Steiner Sándor.

Telefon 26-18. Telefon 28-15.

Legújabb jelentéseink:

Az uralkodó szentesítette a Társadalmi Szolgálatról szóló törvényt

Minden felsőiskolát végzett fiatalember és leány egyéves társadalmi szolgálatot köteles teljesíteni

Bucuresti. Őfelsége ma szentesítette a társadalmi szolgálat létesítéséről szóló törvényt. Ennek első szakaszából kiderül, hogy az intézmény célja a községek és városok színvonalának felemelése. Tulajdonképeni hivatása a mindkét nemhez tartozó ifjuság, az iskola elvégzése után a falu átszervezési munkájába való bevonása, ami állampolgári és nemzeti kötelesség. Ebből a célból az ország különböző részeiben közművelődési otthonokat létesítenek és a törvény végrehajtását ezek a közművelődési otthonok végeznék. A közművelődési otthonok veszik át a községek szellemi vezetését s ebből a célból a hatóságokkal működnek együtt. Programjuk legfontosabb részét a monográfiai kutatások képezik, amelyek tulajdonképeni tevékenységük alapja lesz. Ezenkívül iskolákat alapítanak a községi és városi lakosság társadalmi nevelésére. A társadalmi szolgálat intézményének vezetését egy ugyancsak vezetett felsőbb irányító tanács végzi, amely mellett egy állandó bizottság működik. A legfelsőbb irányító tanács védnöke maga II. Carol király, míg tagjai a következők: A miniszterelnök, a belügyminiszter, nemzetnevelésügy, a kultusz, egészségügy, nemzetgazdasági, munkügyi, közmunkaügyi, pénzügyi, nemzetvédelmi és földművelésügyi miniszter, továbbá a társadalmi szolgálat intézményének elnöke, a Straia Tării parancsnoka, propagandaügyi alminiszter, az Astra kultueregyesület erdélyi elnöke, a királyi alapítványok vezérigazgatója, a fánitók háza ügyvezető igazgatója, a katonai előkészítés vezérfelügyelője, a közmunkák vezérfelügyelője, és a királyi alapítványok egyik

titkára.

A tulajdonképeni vezetést a végrehajtó bizottság végzi, amelynek elnökét és két tagját királyi kéziratral nevezik ki. A tagok egyikét az Astra kultueregyesület ajánlja. A végrehajtó bizottság elnöke elmozdíthatatlan rangja és munkaköre pedig egy miniszterével azonos. A Társadalmi Szolgálat tulajdonképeni vezetője ez az elnök. Az intézmény elnöke mindannyiszor részt vesz a minisztertanács ülésén is, ahányszor ott a Társadalmi Szolgálatot érintő kérdéseket tárgyalják.

A törvény előírja, hogy a jövőben valamennyi egyetem és egyéb főiskolát végzett fiatalember és leány diplomája elnyerése érdekében a fentebbi intézmény igazolását tartozik megszerezni.

Ez az igazolás arról tanuskodik, hogy az illető faluszolgálatot végzett. Ezen igazolás nélkül nem ismerik el a külföldön szerzett okleveleket sem. Hasonlóképpen szükséges a bizonylat az állami szolgálatba történő kinevezéseknél és a szabad gyakorlati jog elnyerésénél. A Társadalmi Szolgálat időtartama egy esztendő.

A törvény többi szakaszai a közművelődési otthonok szervezéséről intézkednek és kimondják, hogy ilyen otthon valamennyi községben és városban létesítendő. A Társadalmi Szolgálat intézményének anyagi alapjait a következő forrásokból merítik: állami és tartományi támogatás, a községek rendes bevételének két százaléka, a létesítendő folyóiratokból származó jövedelem, adományok stb.

Nagyszabású tervet juttat el Párizsba és Londonhoz Hitler

London. Az első miniszteri tanácskozást Chamberlain visszaérkezése után szerdán tartják meg. A lapok szerint a minisztertanács legsürgősebb problémái: a kormány átalakítása, a palesztinai kérdés, a spanyol kérdés, az angol—olasz viszony rendezése, a távolkeleti kérdés és az angol—amerikai kereskedelmi tárgyalások. A lapok szerint három új minisztert neveznek ki: az elhunyt lord Stanley utódját, a nemzeti szolgálat miniszterét és egy hadianyag minisztert. Az admirális első lordjának betöltése ugy látszik, hogy egyelőre elmarad.

A Sunday Dispatch szerint Chamberlain miniszterelnököt Münchenbe állítólag elkísérte lord Londonderry is és mialatt Chamberlain miniszterelnök a német államfővel találkozott, Londonderry, Göring porosz miniszterelnökkel folytatott megbeszélést Európa jövőjéről. A lap szerint ennek során

kialakult egy terv, amelynek részleteit Hitler kidolgozva elküldi Londonnak s Párisnak.

Churchill angol—amerikai arcvonalat sürget

London. Winston Churchill elmondotta nemrég elhalasztott rádióbeszédét, amelyben Európa helyzetével foglalkozott és választ adott Hitler vádjaira. Éles támadást intézett Németország és a nemzeti szociálisták ellen. Még nem volt példa, hogy valamely angol rádióállomáson ilyen heves támadást intéztek volna Németország ellen. A közös angol—amerikai arcvonal megalakítását sürgette a béke megvédésére a totális államok fenyegető tulerejével szemben.

Eszerint Hitler szavatolná a francia határokat minden támadás ellenében. Kijelenti, hogy az angol birodalom létezése és jelenlegi összetétele Németország érdekeivel megegyezik és Németország ezt, mint tény elfogadja. Felajánlja mindkét nagyhatalomnak a légi megnevezésre vonatkozó szerződés megkötését, sőt a légi erők leszerelését is.

Anglia, Németország, Franciaország és Olaszország ígéretet tesz, hogy a jövőben semmiképe szerződést nem köt a Szovjet-Németország visszakapja régi gyarmatait, amelyeket a népszövetségi megbízás alapján Franciaország és Anglia igazgatnak.

London. Rador. A Daily Mail diplomáciai szerkesztője szerint a légügyi egyezményt nem lehet megkötni Németországgal. Nagybritániának az a szándéka, hogy légi haderejét a világ legerősebb flottájává fejlessze. Ami a gyarmatoknak a visszaadását illeti, azt egyoldalú tárgyalások után elintézni nem lehet.

Churchill beszédében többek között a következőket mondotta:

„El kell, hogy ismerjük, hogy úgy a parlamentaris demokráciák, mint a békés és szabadelvű erők súlyos veszteségeket szenvedtek, amelyek őket erkölcsi és anyagi szempontból még gyengébbé tették a tekintélyes mértékben megnövekedett veszedelemmel szemben. Amennyiben a szabadság erényét testesít meg, amely új erőt ad védelmezői számára, mi is új erőkhöz

juthatunk és ezután a szerencsétlenség után új reményeink támadhatnak.“

Ezután Churchill áttért a német nemzeti szociálisták erejének jellemzésére:

Emlékeztetett azokra az államokra, amelyek a totális államok áldozatává estek: Etiópia, Spanyolország, Kína, sőt részben Brazília is.

„Hát az Egyesült-Államok? — teszi fel Churchill a kérdést. — Tudjuk, hogy mi az amerikai polgárok meggyőződése, tudjuk merre fordul rokonszenvük. Az Atlanti- és Csendes Óceán védelmében az amerikaiak olyan nézők, akik egyre jobban közvetlen érdekelteké válnak mindezeknél a tragédiáknál és büntetéseknél. Vajon várhatnánk-e az utolsó pillanatig, amikor a független és szabad Anglia magát egyedül védelmezi, amikor már az ügy háromnegyed részben elvesztettnek látszik. Nem hiszem, mert a civilizáció erői mindennél hatalmasabbak.“

Végül Churchill követelte, hogy Anglia újra való felfegyverkezésén kívül mondjon le az évszázados hagyományról és

rendelje el a kötelező nemzeti szolgálatot minden állampolgárra nézve.

Hamilton Fish képviselő, a washingtoni képviselőház külügyi bizottságának vezető tagja a rádióelőadással kapcsolatban kijelentette, hogy Churchill ur törődik az angol birodalom fenntartásával, nem pedig az Egyesült-Államok politikájával. Az amerikaiak régen elhatározták, hogy távol tartják magukat az európai vitáktól. Minél előbb érte meg Európa, annál jobb.

Kolera pusztít Délkinában

Honkong. Hongkongban kihirdették a hadhíráskodást. Kantonból továbbra is egyre özönlenek a menekültek az ország belseje felé. Eddig fél millió kínai lakos keresett új lakhelyet magának.

A Domei ügynökség jelenti Tokióból, hogy délkinai harctérről érkezett jelentések Uai-Ceuban pusztító horzalmos kolerajárványról számolnak be. A helység százezer lakójából huszezer szenved a szörnyű ragályban és eddig a halottak száma elérte a nyolcezer főt. Ugyancsak tokiói jelentés a kínai lakosság egyéb megpróbáltatásáról is beszámol. Kagoshira kerületben fellépett áradás folytán nyolcvanegy személy a vízbefult, hétszázhetven ember eltűnt, háromezötvenhét ház összeomlott.

Japan felhívás a nagyhatalmakhoz

Sanghaiból jelentik: A japán hadvezetőség közölte az idegen nagyhatalmakkal, hogy a közeljövőben nagyobb támadást intéznek Hankau és Kanton ellen. Ezért kérte a nagyhatalmakat, hogy kellőképpen gondoskodjanak állampolgáraik életének és vagyonának megvédéséről. A japán hadvezetőség felszólításában felhívta az idegen hatalmakat arra, hogy utasítsák a két városban élő állampolgáraikat arra, hogy házaikat az idegen hatalmak zászlójával lássák el olyképen, hogy azokat a japán repülőek könnyen felfedezhessék.

Bonnet Ankarába utazik

Párisból jelentik: Ankarai politikai körök értesítése szerint Bonnet francia külügyminiszter október 29-án a török fővárosba érkezik, hogy részt vegyen a török köztársaság fennállásának 15 éves évfordulója alkalmával rendezendő ünnepségeken.

Bomba robbant az Omarmecset közelében

Jeruzsálem. Az Omar mecset közelében bomba robbant, amely négy arabot megsebesített. A Jeruzsálem körül lévő hegyekben megtámadtak egy angol katonai őrszert, a harcok során három arabot agyonlőttek. A vezénylő angol tiszt megsebesült. Egy másik katnai járőr tetten ért egy arab különítményt, amikor Gaza közelében felrobbantották a vasúti vonalat. Az arabokat agyonlőttek.